

श्री.

वैराग्योपदेश पीथी

१८१७

भाग १ ली

तेन धर्ममिलापी ओने मार.

यथार्थानि संशोधन करी

दितियावृत्ति करना सुधारो यथारो करी.

लगावी प्रसिद्ध करनार.

बालाभाइ लगनलाल शाह.

आवृत्ती त्रीजी.

"SATYAVIJAY" PRESS—AHMEDABAD.

संवत् १९६३ — मने १९०७

किम्मत अढी (२॥) आना.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કોપીરાખિટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક

૧૮૧૭

વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ "સાધ્યાપદેશ પોથી

વિષય ૫૩૪:૫૪

પ્રસ્તાવના.

આ પોથીની પ્રથમ આવૃત્તિ ઘણીજ ટુંક મુદતમાં સ્વર્પી જવાથી તેમજ ઘણા જૈનધર્મી ભાઈઓ નરફથી મહારા ડપર વારંવાર માગણી થઈ, તેથી આ બીજી આવૃત્તિ છપાવી છે. આ પોથીની પ્રથમાવૃત્તિમાં ઉપદેશક સજ્ઞાયો, મતવનો, પ્રભાતીયાં, છંદો, દોહા, પદ, નીતિ અને વૈરાગ્ય ઉપદેશક વાક્યો તથા વચનામૃતો વિગેરે ઉપયોગી વિષયો આવેલા હતા; પરંતુ તેમાં સમકિતના ૭ બોલ, સામાયિકના ૩૨ શ્લોક, પોષાન. શ્લોક, અઢાર પાપસ્થાનકનો સંક્ષેપથી અર્થ સાંદ્ર એટલો વધારો કર્યો છે. આ સર્વે જૈનધર્મીશિષ્યોને આ પોથી એક સરખી રીતે ઉપયોગી થઈ પડશે એમ આશા છે.

આ પોથીનો ગરીબ અને તવંગર લોકો
 એક સરખી રીતે લાભ લઈ શકે, તેથી તેની
 કિમ્મત તેના પ્રમાણમાં જુજ રાખી છે.

આ પોથી મેં મહારાથી વનતી ગંહેનતે ત-
 થા વિદ્વાનોની મદદથી શુદ્ધ કરાવેલી છે; તેમ-
 છતાં દૃષ્ટીદોષ રહ્યો હોય તો, પંડિતજન કૃપા
 કરી સૂધારી લેશો ને પ્રસિદ્ધ કર્તાને સૂચના
 કરશો; જેથી ત્રીજી આવૃત્તિ છપાવતાં સૂધારી
 લેવામાં આવશે એજ અમ્નુ !

લિ. ધર્માભિલાષી જૈનબંધુ
 બાલાભાઈ છગનલાલ શાહ.

ઠે. કીકામટ્ટની પોલ.
 મુ. અમદાવાદ.

તૈયાર છે ! તૈયાર છે !! તૈયાર છે !!!

શ્રી સામાયિક પ્રતિક્રમણ સૂત્રાર્થ.

સર્વે જૈનધર્માભિલાષીઓને વિનંતી કરવા-
માં આવે છે કે, ઉપરના નામનું કોઇવાર નહીં
થપલું પત્રું, સર્વેને એક સરખી રીતે ઉપયોગી
પુસ્તક વિધિ, પાઠને અર્થ વિગેરે ઘણા સમાવેશ
સાહિત, ઇંગ્લિશ ઉંચા કાગલ અને સુંદર છાપથી,
દેવનાગરી (જૈન) લીપિમાં છપાયેલ છે. આ
પુસ્તકની અંદર સામાયિક પ્રતિક્રમણ અર્થ
સાથે, દશ પદ્મસ્તંભો ઘણા સુલભતા સાથે,
શ્રાવકને ચિંતવવાના ત્રણ મનોર્થ, પ્રતિક્રમણની
સજ્ઞાય, જીવરાશીની સજ્ઞાય, ઉપદેશક પદો,
મહાવીરસ્વામીનું ચોઢાલીયું વિગેરે ઘણાજ વિ-
ષયો આવેલા છે. કિમ્મત આઠ આના.

नित्य नियमरी पोथी.

आवृत्ति अगीआरमी.

आ पोथीमां आनुप्रविं, अनानुप्रविं, बार
भावना, शियलनी नववाडो, शियलनुं चोढा-
लीयुं, नानी तथा मोठी साधु वंदणा, शिखा-
मणना अष्टावीश बोल, समकितना ६७ बोल.
श्रावकने चिंतववाना व्रण मनोर्थे, सज्जायो
तथा वैरागी पदो विगैरे घणा विषयो आवेल्ल
छे. आ पोथीना उपयोगीपणा विषे आ पो-
थीनी अगीआरमी आवृत्ति छपाइ बहार पडी
छे तेज तेनी सावीती छे जोइए तेमणे मंगा-
ववी. किम्मत वे आना टपाल स्वर्च ०-०-६.

ली. बालाभाइ लगनलाल शाह.

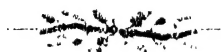
हे. कीकाभट्टनी पोल मु. अमदावाद.

श्री वीतरागायनमः

॥ श्री ॥

वैराग्योपदेश पोथी.

भाग १ लो.

अथ वैराग्योपदेशक सझायो.

अथ शियलनी सझाय.

(धन्य धन्य ते दिन माहरो) ॥ ए टेक ॥

॥ शियल समुं व्रत को नहीं, श्री जिनवर
भाखेरे ॥ सुख आपे जे शाश्वतां, दुर्गति पडतां
भाखेरे ॥ शि० ॥ १ ॥ व्रत पञ्चगव्याण विना
जुओ, नव नारद जेह रे ॥ एकज शियल तणे
बले, गया मुक्ते तेहरे ॥ शि० २ ॥ साधु अने

श्रावक तणां, व्रत छे सुखदाइ रे ॥ शियल
 विना व्रत जाणजो, कुशका सम भाइ रे
 ॥ शि० ॥ ३ ॥ तरुवर मूल विना जिस्यो,
 गुण विण लाल कमान रे ॥ शियल विना व्रत
 एहवुं, कहे विर भगवान रे ॥ शि० ॥ ४ ॥
 नव वाडे करी निर्मलुं, पहेलुं शियलज भरजो
 रे ॥ उदयरन कहे ते पछी, व्रतनो खप
 करजो रे ॥ शि० ॥ ५ ॥

अथ उपदेशक सझाय.

सुकृत पुरव पुण्य करीने, मानवको भव
 पाया ॥ आर्य क्षेत्र उत्तम कुल मलीयुं, बली
 निरोगी काया ॥ अब कांइ जोग मल्यो छे रे,
 तुं ले जिनवरको नाम सुग्यानी जोग मल्यो
 छे रे ॥ १ ॥ ए आंकणी. ॥ लांब आउखु

पूरी इंदरी, वली साधुनी सेवा; सुणवा जेवो
 पायो टाणो, वाणी अमृत मेवा ॥ अब कांड०
 ॥ २ ॥ आठ बोलको टाणो मलियो, नावी
 सरधा सेठी ॥ कुगुरु कुदेवे भोलव्यो, कुमति
 मनमां पेठी ॥ अब कांड० ॥ ३ ॥ साचा
 सद्गुरु कदिय न सेव्या, जे सेव्या ते खोटा ॥
 आद अनादनो फरीयो प्राणी, जेम दडीना
 दोटा ॥ अब० ॥ ४ ॥ मात तात त्रिया सुत
 बंधव, हुवा स्वारथे भेला ॥ रात दिवस देखंतां
 जावे, ज्युं निश दिनका मेला ॥ अब० ॥ ५ ॥
 सामायिक पोसा पडिकमणा, समकितमां रहो
 सेठा ॥ दिन दिन नेडो चरणे आवे, कया
 भरूसे बेठा ॥ अब० ॥ ६ ॥ रात दिवस
 बंधामां वलग्यो, अरिहंत नाम न लेतो ॥ तेरा
 शिरपर काल भमे छे, बंध नगारां देतो ॥ अब०

॥ ७ ॥ वीश त्रीश ने हुवा चालीशा, धर्म
 ध्यान तो धारो ॥ करणी होय तो करल्यो
 पाणी, नहि तां नरक दुवारो ॥ अब० ॥ ८ ॥
 मनमां आशा मांडी महोटी, चित्तमां समजण
 नाणी ॥ आउखु जातां वार नहि लागे, जेवुं
 पुरनुं पाणी ॥ अब० ॥ ९ ॥ जीव वांछे जी-
 वुं झाझुं, ने मरण न वंछे कोइ ॥ परजबिने
 हणतां थकां भाइ, सुगति न पहोचे कोइ ॥
 अब० ॥ १० ॥ आ देह तहारो भस्मज थाशे,
 का चंदणका मरशी ॥ दान शियल तप भावना
 भावो, साथे ल्यो खरची सरशी ॥ अब०
 ॥ ११ ॥ साच जूठ करि जगकु ठगने, माल
 पुराणा ग्वाया ॥ जिसकी चोकी आण फरे छे,
 काला कल्प लगाया ॥ अब० ॥ १२ ॥ मोह
 माया ममता तजिने, धरम करणमां दूको ॥ सद्-
 गुरु भाव खरो समजावे, आ अवसर मत

चूको ॥ अब० ॥१३॥ सद्गुरु शब्द हैडामां
धारो, कुसंगतिने निवारो ॥ ऋषि चोथमलजी
शहर मेरमें, काया कारज सारो ॥ अब कांड० ॥
॥१४॥ इति समाप्तम्. ॥

अथ तप विषे सज्ज्नाय.

॥ इडर आंबा आंबली रे ॥ ए देशी. ॥

॥ कीधां कर्म निकंदवा रे, लेवा मुक्ति
निदान; हत्या पातक छूटवा रे, नहि कोइ तप
समान. भविक जन, तप सरिखुं नहि कोय
॥१॥ उत्तम तपना योगथी रे, सुर नर सेवे
पाय; लाब्धि अठावीस उपजे रे, मन बांछित
फल थाय. भवि० ॥२॥ तिर्थकर पद पामीये
रे, नासे सघळा रोग; रूप लीला सुख साहेबी
रे, लहीये तप संयोग. भवि० ॥३॥ अष्ट कर-
मना उधनेरे, तप टाले ततकाल; अवसर लहीने

तेहनो रे, खप करजो उजमाल ॥ भवि ॥४॥
 ते शुं छे संसारमां रे, तपथी न होवे जेह; मनमां
 जे जे कामिये रे, सफल फले सही तेह. भवि०
 ॥५॥ बाह्य अभ्यंतर जे कथा रे, तपना बार
 प्रकार; होजो तेनी चालमां रे, जिम धनो
 अणगार. ॥ भवि० ॥६॥ उदयरतन कहे तप
 थकी रे, बाधे सुजस सनुर; स्वर्ग होवे घर आं-
 गणुं रे, दुर्गति नासे दूर. ॥ भवि० ॥ ७ ॥
 इति समाप्तम्.

अथ वैराग्योपदेश सञ्ज्ञाय.

॥ हक मरनां हक जानां यारो, मतको करो
 गुमाना ॥ ह० ॥ ए टेक० ॥ ओढण माटी पहे-
 रण भाटी, माटीका सराना ॥ बसती मेंसे ब-
 हार निकाला, जंगल किया ठिकाना ॥ ह० ॥ १ ॥
 हाथी चढते घोडे चढते, उर आगे निसाना ॥

अथ वैराग्योपदेशक सज्जायां. ११

नीली पीली बेरख चलती, उत्तर किया पया-
ना ॥ ह० ॥ २ ॥ नरपति हो के तखत पर
बैठे, भरिया भारि खजाना ॥ सांझ सवारे मु-
जरा लेते, उपर हाथ बेकाना ॥ ह० ॥ ३ ॥
पोथी पढ़ पढ़ हिंदु भूले, मुसलमान कूराना ॥
रूपचंद्र कोहे अरे भाइ संतो, हर्दम प्रभु गुण गाना
॥ ह० ॥ ४ ॥ इति समाप्तम्.

अथ जीवने समताविषे शिखामण.

॥ हो प्रीतमजी प्रीतकी रीत अनित तर्जी
चित्त धारीये, हो वालमजी वचन तणो अति
उंडो मरम विचारीये ॥ हारं तुमे कुमतिके घर
जावो छो, तुमे कुलमां खोट लगावो छो; धिग
एठ जगतनी खावो छो ॥ हो० ॥ १ ॥ अमृत
त्यागी विष पीयो छो, कुमतिनो मारग लीयो
छो; एतो काज अयुक्त कांयो छो ॥ हो० ॥ २ ॥

ए तो मोह रायकी चेटी छे, शिव संपत्ति एह-
 थी छेटी छे; ए तो साकर गलती पेटी छे. ॥
 हो० ३ ॥ एक शंका मेरे मन आवी छे, किणी
 विध ए चित्तमां भावी छे, ए तो दाहण जगमां
 चावी छे ॥ हो० ॥ ४ ॥ सहु क्रुद्धि तमारी
 खाए छे, ~~हरी~~ कामण चित्त भरमाए छे; तुम
 पुण्ययोगे ~~ए~~ पाये छे ॥ हो० ॥ ५ ॥ मत आंव
 काज बाउल बाया, अनुपम भव विरथा नवि
 खोवो; अब खोल नयण प्रगट जोवो ॥ हो०
 ॥ ६ ॥ हण विध समता बहु समजाए, गुण अव-
 गुण कइ सहु दरसाए; सुणी चिदानंद निज
 घर आए ॥ हो० ॥ ७ ॥

अथ उपदेश छत्रीशी सन्नाय.

॥ प्राणी कर्म समो नहीं कोइ ॥ ए देशी ॥

रे प्राणी जग माया सब काची, तें केम करी
मानी छे साची रे ॥ प्रा० ए टेक ॥ श्री ज-
गदीश के शीश नमाइ, कहं उपदेशी रसालो॥
भवि प्राणी मृणां थिर चित्त करीने, मिथ्या
भर्म थें टालोर ॥ प्रा० ॥ १ ॥ गढ मढ मंदिर
हाट हवेली, बाग बगीचा निवाणो ॥ दुपद
चउपद वस्तर गहणां ॥ हिरण्य मुवर्णादिक
नाणो रे ॥ प्रा० ॥ २ ॥ देहमुं नेह करे किम
विग्या, पुद्गल शोभा छे सारी ॥ पर वस्तु
विना लागं भयंकर, देखो ज्ञान विचारी रे ॥
प्रा० ॥ ३ ॥ मात पिता सुत नारी सहोदर,
स्वजन कौटुंबिक सारां ॥ अनंतवार सगपण
सब जोडयां, तोडयां अनंतही वारा रे
॥ प्रा० ॥ ४ ॥ दुश्मन मर कर सज्जन
होवे, सज्जन दुश्मन थावे ॥ राग द्वेष करमाको
बंधण, क्यों निज माल गमावे रे ॥ प्रा० ॥

५ ॥ मरण रोग दुःख आवे तनमें, शरणागत
 नहीं कोइ ॥ तेरो सहायक जैनधर्म हे, इण भव
 परभव जोइ रे ॥ प्रा० ॥ ६ ॥ प्रभु शरणा
 विण चउगति भटक्यो पाया, दुःख अनंतां ॥
 ते वेदना निज आतम जाणें, के जाणें भगवंता
 रे ॥ प्रा० ॥ ७ ॥ जन्म लियो जव कोइ न
 साथी, मरतां पण नही लारी ॥ बंधी मुठीये
 जन्मज लीनों, जावें हाथ पसारी रे ॥ प्रा०
 ॥ ८ ॥ जायो जायो कहें जनमतां, बाहर प-
 डीयो रोवे ॥ जन्मतांहि अपशुकन जो लीधां,
 रेणों किस विध होवे रे ॥ प्रा० ॥ ९ ॥ सुख
 दुःख करता आतम जाणों, भृगते आप अके-
 लो ॥ इम जाणी दुःकृत परहरिये, सुकृत कि-
 रिया सोझेलारे ॥ प्रा० ॥ १० ॥ धन कुटुंब
 रुद्धि संपत्त पाइ, सो निज पुण्य प्रभावे ॥

जिण समे पुण्यको छेडोज आवे, देखतमें विरला
 वे रे ॥ प्रा० ॥ ११ ॥ जिम तरुवर पर आवे
 पंखेरु, निज निज स्वास्थ कामे ॥ पान ऊडे
 पंखी उड जावे, बेठे हरया वृक्ष ठामे रे ॥ प्रा०
 ॥ १२ ॥ बाजीगर जब ग्याल रचावे, लोक
 होवे बहु भेला ॥ बाजी भयासुं सब भग जावे,
 जैसा जीव अकेला रे ॥ प्रा० ॥ १३ ॥ गो-
 वालक संग गायनो टोला, केहे धेनु सब म-
 हारी ॥ जब आवे सो अपने घरमें, रहे अकेलो
 दंड धारी रे ॥ प्रा० ॥ १४ ॥ देह अपावन
 परम घीनापन, मल मुतरकी या क्यारी ॥
 अशुचि अहार करी ए तन निपज्यो, चर्मकी
 शोभा छे जहारी रे ॥ प्रा० ॥ १५ ॥ सागर
 जल करी जो नित्य धोवे, तोपण शुचि नहि
 थावे ॥ हाड करंडिया भंड मीठीकी, इणपर

क्यों तूं पोमावे रे ॥ प्रा० ॥ १६ ॥ सहस्र
 दिनारको एक कबोलेवो, जीमे एम सदाही ॥
 तो पण दे दगो एक पलमें, काढे जीवने साही
 रे ॥ प्रा० ॥ १७ ॥ रोग सोग भय दुःख उ-
 च्चाटण, जनम मरण घर काया ॥ क्रोड जतन
 करतां पण जावे, इण पर क्यों तूं लोभाया रे ॥
 प्रा० ॥ १८ ॥ दिन दिन चलनो नेडोज आ-
 वे, शंका नहीं छे लगारो ॥ श्वासो श्वासे ए-
 तन छीजे, अंतमें होसी या छारो रे ॥ प्रा०
 ॥ १९ ॥ उंडी उंडी निम लगावे, उंची मजला
 चढावे ॥ साडातिन कर हे घर तेरो, क्यों तूं
 पाप कमावे रे ॥ प्रा० ॥ २० ॥ हरिहर इंद्र
 सुर असुर नर, जे जगमां दंड धारी ॥ काल
 व्याल सबीने गटकावे, चेतो चेतो नर नारी
 रे ॥ प्रा० ॥ २१ ॥ कुरंग पतंग भ्रमर मत्स्य
 मरे, एक इंद्रिय वशे प्राणी ॥ जे पांचे इंद्रिय

वश पडिया, तेणे दुर्गति खाणी रे ॥ प्रा० ॥ २२
 ए तन पाय महा तप कीजे, लीजे श्री जिन
 नामो ॥ दीजे अभय दान सकलने, सीझि वं-
 छित कामो रे ॥ प्रा० ॥ २३ ॥ भोग हलाहल
 झेहरसुं जादां, फल किंपाक समानो ॥ भोग-
 वतां लागे मन गमतां, पीछे महा दुःखदानो रे
 ॥ प्रा० ॥ ॥ २४ ॥ संवर मारग तारक सा-
 चां, नवा करम सब टालं ॥ हाट कपाट समान
 ए जाणो, आगम साख देखाले रे ॥ प्रा० ॥
 ॥ २५ ॥ गया कालमें कर्मज कीनां, तेह ह-
 ठावण कामें ॥ तपस्या द्वादश भेद करीजे, रा-
 खी सम परिणामे रे ॥ प्रा० ॥ २६ ॥ अनंत
 अनंत मेरु परिमाणे, मिश्रीदिक वस्तु सारी ॥
 अनंतवार इण भक्षण कीणी, दीजे ममत सब
 मारी रे ॥ प्रा० ॥ २७ ॥ जणणी दूध पीयो
 इण चेतन, सब सागर जलवारी ॥ तो पण तु-

ण्णा रंच न बुझी, समझो सुगुण नर नारी रे
 ॥ प्रा० ॥ २८ ॥ लोक स्वरूप संठाण बिचा-
 रो, पुण्य पाप फल देखो ॥ करम वशे पडिया
 सब जगमें, ज्ञानी बतायो छे लेखो रे ॥ प्रा०
 ॥ २९ ॥ देव निरंजन गुरु निर्लोभि, धर्म द-
 या मांही जाणो ॥ ए तिनुं तत्त्व सार पदार्थ,
 निश्चल श्रद्धा ठाणो रे ॥ प्रा० ॥ ३० ॥ जि-
 हां लगी नही आवे वृद्धपणुं तन, रोग सोग
 नहीं आवे ॥ इंद्रिय पंच सो हीणी न होवे, उ-
 च्चम पहेली सरावे रे ॥ प्रा० ॥ ३१ ॥ धरम
 ध्यान करो एक चिते, कीजो सफल जन्मारो
 ॥ इणाबिन चउगतिमें दुःख पायो, आगममें वि-
 स्तारो रे ॥ प्रा० ॥ ३२ ॥ रत्न चिंतामणि
 नरभव पायो, उत्तम कुल अवतारो ॥ तप जप
 सुकृत उद्यम कर लो, वाटी साठे मत हारो रे
 ॥ प्रा० ॥ ३३ ॥ अनंत जीव तर्था धर्म प्र-

भावे, बली अनतांही तरसी ॥ इम जाणी प्रभु
 आज्ञा आराधे, सो शिव सुंदर वरसी रे ॥ प्रा०
 ॥ ३४ ॥ सतगुरु तो कहेणे कांहे गरजी, पर
 उपगारी थें जानो ॥ जो नहीं मानो तो मरजी
 तुमारी, ए घोडा ए मेदानो रे ॥ प्रा० ॥
 ॥ ३५ ॥ ओगणीसैं आडत्रिस जेठ शुद्ध सा-
 तम, गाम खरोंडी के मांही ॥ तिलो करिख उ-
 पदेश छत्तिसी, भावना शुद्ध बनाइ रे ॥ प्रा०
 ॥ ३६ ॥

॥अथ आत्म प्रबोधनी सञ्ज्ञाय.॥

एक घर घोडा हाथीया जी रें, पायक शंख
 न पार ॥ मोटां मंदिर मालीयां जी रे, विश्व
 तणो आधार रे ॥ जीवडा दीधानां फल जोय,
 विण दीधे केम पामीण जी रे ॥ हंडे विमासी

जोय रे, जीवडा दीधानां फल जोय ॥ एआं-
 कणी ॥ १ ॥ दोय नर साथे जनमीया जी रे,
 एवढो अंतर आज ॥ एक माथे मूली बहे जी
 रे, एक तणे घरे राज रे ॥ जीवडा० ॥ २ ॥
 आंगण नारी मलपती जी रे, मीठा बोली रे
 नार ॥ एक घेर काली कूबडी जी रे, कांड न
 चाले घरबार रे ॥ जीवडा० ॥ ३ ॥ सेव सुं-
 वाली लावती जी रे, भोजन कूर कपूर ॥ एक
 घेर कुकश ढोकलां जी रे, पेट नहीं भरपूर रे ॥
 जीवडा० ॥ ४ ॥ एक घेर बेटा रूयडो जी
 रे, राखे घरनो रे सृत्र ॥ एक घेर दिसे वां-
 झीआ जी रे, एक कुल खपण पुत्र रे ॥ जीवडा०
 ॥ ५ ॥ एक घोडे चढी हालसे जी रे, एक
 आगल उजाय ॥ एक नर पोढे पालखी जी रे ॥
 एक उलासे पाय रे ॥ जीवडा० ॥ ६ ॥ दंभ
 विना जो गर्व करे जी रे, भोल्या मूरख आल

॥ जो बावी जे कोदरा जी रे, तो किम लुणीए
 साल रे ॥ जीवडा० ॥ ७ ॥ मांथे छत्र चम्पर
 ढले जी रे, ढमके ढोल निशान ॥ मुनी ला-
 वन्य समय इम भणे जी रे, ॥ पुण्यतणो परि-
 माण रे ॥ जीवडा० ॥ ८ ॥ भावे करी जे
 आपसे जी रे, वली विशेषे रे दान ॥ इंद्र तणां
 मुख भोगवे जी रे, पामे अमर विमान रे ॥
 जीवडा० ॥ ९ ॥

॥ अथ स्तवनो प्रारंभ.

॥ अथ चोवीश जिन स्तवन ॥

(राग प्रभाती.)

॥ श्री अरिहंत गुण गावो रे भविका,
 चोवीश जिन गुण गावो रे भ० ॥ श्री अ० ॥
 ए आंकणी ॥ ऋषभ अजित संभव अभिनं-

दन, सुमति पदम प्रभु ध्यावो रे ॥ श्री सुपार्श्व
चंद्रप्रभ समरो, नित नित शीश नमावो रे ॥
श्री अ० ॥ १ ॥ सुविधि शीतल श्रेयांस वा-
सुपुज्य, विमल विमल चित्त ठावो रे ॥ अनंत
वर्म श्री शांति जीनेसर, शांतिकरण जग चावो
रे ॥ श्री अ० ॥ २ ॥ कुंथुं अर मल्ली मुनि-
सुव्रत जी, सुव्रत करण उमावो रे ॥ नमि नेमि
पार्श्व महावीर जी, शासनपति जिम नावो रे ॥
श्री अ० ॥ ३ ॥ ए चोवीश जिनसंजम धारी
दीयो करम के घावो रे ॥ केवल लेइने तिरथ
थाप्यां, भव जल तारण नावो रे ॥ श्री अ०
॥ ४ ॥ होय अजोगी मुक्ति सिद्धाया, फिर
न रह्यो इहां आवो रे ॥ अजर अमर अविना-
शी निरंजन, सकल जगतका रावो रे ॥ श्री
अ० ॥ ५ ॥ नाम लियां सब विघन विनासे,

न रहे दुःखको दावो रे ॥ शत्रु सो मित्री सम
 बरते, जो सुमरन मन ल्यावो रे ॥ श्री अ०
 ॥ ६ ॥ संवत ओगणीस आडवीस साले,
 विजयदशमी दिन छावो रे ॥ दिन दिन वि-
 जय होय प्रभु नांम, भव भवमें सुख पावो रे
 ॥ श्री अ० ॥ ७ ॥ तिलोकरिख कहे प्रभु
 तुम शरणो, भव भवमें मुझ थावो रे ॥ शिव
 संपत्त अरु ह्यो तुम दरिसण, नित नित मंगल
 वधावो रे ॥ श्री अ० ॥ ८ ॥

॥ अथ श्री पांच इंद्रिनुं स्तवन ॥

॥ अहो प्राणी सेवो धर्मनो सार, धर्मथी
 पामशो भवजल पार अहो. ॥ आंकणी ॥ पां-
 च इंद्रि विषय परिहरो, मारुं वचन तमे रुढमे
 धरो; प्रथम इंद्रि श्रोतेंद्रि जाण, रागसुर्णा खो-
 या मृगले प्राण ॥ अहो० ॥ १ ॥ बीजी इंद्रि

चक्षु केरी जेह, घणुं रुलावे नलावे छेह; फुदां
 पतंग बले निज काय, चक्षु इंद्रि मांही एह अ-
 न्याय ॥ अहो० ॥ २ ॥ घ्राण इंद्रि नासिका
 सार, तेनी लालचमां खाया अवतार; निसांसे
 भमरो मन चित, देखी कमलने उपन्यो रंग ॥
 अहो० ॥ ३ ॥ ज्ञाण्युं सवार निकलशुं बहार,
 निशा आखी लेशुं सुगंध अपार; प्रभाते गज
 आव्यो त्यां जोय, देखी कमल चित्त लाभाणुं
 सोय ॥ अहो० ॥ ४ ॥ कमल भक्षण हुवो
 भमरानो नाश, त्रीजी इंद्रिमां एह विनाश; मच्छ
 लोलपी जीभा इंद्रिनो जाण, लोट खातां खाया
 जेणे प्राण ॥ अहो० ॥ ५ ॥ फरस इंद्रि भो-
 गवे नर जेह, गजनी परे मरण लहे तेह, ते माटे
 सहु मृणजो सार, विषय तज्यार्थी पामो भव-
 पार ॥ अहो० ॥ ६ ॥

॥ अथ शीयलनुं स्तवन. ॥

॥ शीयल सरोवर झीलीये, शीयलथी न-
 मे अमरपति इंद्र; शीयले सहु कार्य फले, शी-
 यलथी मंटेरे भवो भव फंद. शीयल सरोवर
 झीलीए ॥ ए आंकणी ॥ १ ॥ शीयले कइ
 नर ओधर्या, शीयलथी संकट सर्वे जाय; नेम
 राजेमति जाणजो, तेना हुं नित नित प्रणमुं
 पाय ॥ शीयल० ॥ २ ॥ चंदनबाला आदे क-
 री, दमयंती द्रापती सुलसा जाण; सीता कुंती
 तेणे ओधरी, शीयल सेवो सही सुखनी खाण
 ॥ शीयल० ॥ ३ ॥ कुशीले नर दुःखीया घ-
 णा, छांडी कुटुंब सगळो परिवार; अब्रह्म तणां
 फल सांभलो, उपजे जोइ ते नरक दुवार ॥
 शीयल० ॥ ४ ॥ शीयल सुरतरु जाणीये, भा-
 ख्युं हो एम ते तीर्थनाथ; प्रश्नव्याकरण चोथे

द्वारे, जिन कहे ते नर माहरी साथ. शीयल०
 ॥५॥ शीयल स्तवन आछो रच्यो, शीयलथी
 पायीए भवनो रे पार; उमेदचंद्र एम विनवे, शी-
 यल सेवो सही नर ने रे नार ॥शीयल०॥६॥

॥ अथ श्री समकितनुं स्तवन ॥

॥ रे जाया तुज विण घडी रे छ मास ॥
 ए देशी ॥ धर्म खरो जिनवर तणो जी, शिव
 सुखनो दातार ॥ श्री जिनराजे प्रकाशीयो जी,
 जेहना चार प्रकार ॥ १ ॥ भविक जन, ज्ञान
 विचारी रे जोय ॥ दुर्गती पडतां जीवने जी,
 धारे ते धर्म होय ॥ भ० ॥ ए आंकणी ॥ पंच
 महाव्रत साधुनां जी. दश विध धर्म विचार ॥
 हित करीने जिनवरे कथांजी, श्रावकनां व्रत बार
 ॥ भ० ॥ २ ॥ पंचुंवर चारे विगय जी, विष
 सहु माटी रे हीम ॥ रात्रीभोजनने कथां जी,

बहु बीजनो नीम ॥ भ० ॥ ३ ॥ घोल्लवडां
 बली रींगणां जी, अनंतकाय बन्नीश ॥ अण-
 जाण्यां फल फुलडां जी, संधाणां निश दीश
 ॥ भ० ॥ ४ ॥ चलित अन्न वाशी थयुं जी,
 तृष्ट सहु फल दक्ष ॥ धर्मी नर खाए नहीं जी,
 ए बावीस अभक्ष्य ॥ भ० ॥ ५ ॥ न करे नि-
 द्दंधस पणे जी घरना पण आरंभ ॥ जीवत-
 णी जयणां घणी जी, न पीये अणगल नीर ॥
 भ० ॥ ६ ॥ घृत परे पाणी वावरे जी, बीहे
 करतो पाप ॥ सामायिक व्रत पोषधे जी, टाले
 भवना ताप ॥ भ० ॥ ७ ॥ सुगुरु सुदेव सु-
 धर्मनी जी, सेवा भक्ति सदीव ॥ धर्मशास्त्र सु-
 णतां थकां जी, समजे कोमल जीव ॥ भ०
 ॥ ८ ॥ मास मासने आंतरे जी, कुश अग्र भुंजे
 बाल ॥ कला न पहोंचें शोलमी जी, श्री जिन
 धर्म विशाल ॥ भ० ॥ ९ ॥ जिनधर्म मुक्तिपुरी

दीये जी, चउगति भ्रमण मिथ्यात्व ॥ एम
जिनहर्ष प्रकाशिये जी, त्रीजुं तत्त्व विग्यात
॥ भ० ॥ १० ॥

॥ अथ प्रभाती स्तवनो ॥

॥ में परदेशी दूरका, प्रभु दरिसणकुं आ-
या ॥ लाग्व चोराशी देश फर्या, तेरा दरि-
सन पाया ॥ में० ॥ १ ॥ सूक्ष्म बादर नि-
गोदमां, वनसपति वसाया ॥ अप तेउ वाउ
कायमां, काल अनंत गमाया ॥ में० ॥ २ ॥
स्वर्ग नरक तिर्यचमें, केता जन्म गमाया ॥ मनु-
ष्य अनार्य में भम्या, तिहां नहीं दरिसन पा-
या ॥ में० ॥ ३ ॥ तेरो मेरे दरसन अब भ-
यो, पूरण पूण्य पसाया, रूपचंद कहे भाग्य
खुले, निरंजन गुण गाया ॥ में० ॥ ४ ॥ इति ॥

॥ अथ स्तवन बीजं ॥

॥ जागे सो जिन भक्त कहावे, सोवे सो
 संसारी हे ॥ कर्म कलंककी कीच भाइ है,
 तार्थे भयो ब्रह्मचारी है ॥ जा० ॥ १ ॥ त्र-
 सजीवकी हत्या न करे, स्थावर करुणा कारी
 है ॥ कूडी साग्व कथन नहीं रुडा, बोले बोल
 विचारी है ॥ जा० ॥ २ ॥ थापण मोसो अ-
 दत्त न लेव चोरी मारी निवारी है ॥ पंच
 मार्गे पाणी ग्रहण करीने, अवर स्त्रीया ब्रह्म-
 चारी है ॥ जा० ॥ ३ ॥ स्नान प्रमित जब
 जिनकी सेवा, परिग्रह संग्या धारी है ॥ रूप-
 चंद समाकितके लच्छन, ताकुं वंदना अमारी
 है ॥ जा० ॥ ४ ॥

॥ अथ स्तवन त्रीजुं ॥

॥ देव निरंजन भव भय भंजण, तत्त्व
ज्ञानका दरिया रे ॥ मति श्रुत अवधि ने मन
पर्यव, केवलज्ञाने भरिया रे ॥ देव ॥ १ ॥ काम
क्रोध लोह मच्छर मारण, अष्ट कर्मकुं हणीयां
रे ॥ चारे नारी दूर निवारी, पंचम सुंदरी व-
रिया रे ॥ देव० ॥ २ ॥ दरिशन ज्ञान एक
रस जाकूं, क्षीरोदिध ज्युं भरिया रे ॥ रूपचंद्र
प्रभु नामकी नावां, जो बेठा सो तरिया रे ॥
देव० ॥ ३ ॥

॥ अथ गणधर स्तवन ॥

॥ एकादश गणधरनां नाम, प्रह उठीने
करुं प्रणाम ॥ इंद्रभूति पहलो ते जाण, अग्नि-

अथ वैराग्योपदेशक सज्जायां. ३१

भूति बीजो गुणखाण ॥ १ ॥ वायुभूति त्रीजो
जग सार, गणधर चौथो व्यक्त उदार ॥ शा-
सनपति सूर्यार्मा सार, मंडित नामे छटो धार
॥ २ ॥ सूर्यपुत्र ते सातमो जेह, अकंपित अ-
ष्टम गुण गेह ॥ मुनिवर मांहे जे परधान, अ-
चलभ्रात नवमो ए नाम ॥ ३ ॥ नाम थकी
होय कोडी कल्याण, दशमो मेलारज अविरल
वाण ॥ एकादशमो प्रभास कोहेवाय, सुखसंप-
त्ति जस नामे थाय ॥ ४ ॥ गाया वीर तणा
गणधार, गुणमणि रयण तणा भंडार ॥ उत्तम
विजय गुरुनो शिष्य, रत्नविजय वंदे निश
दिश ॥ ५ ॥

॥ अथ छंदो प्रारभ ॥

॥ अथ श्री गौतमाष्टक छंद ॥

॥ वीर जिणेसर केरो शिष्य, गौतम ना-
म जपो निश दिस ॥ जो कीजे गौतमनुं ध्या-
न, तो घर विलसे नवे निधान ॥ १ ॥ गौतम
नामे गिरिवर चडे, मन वांचित हेल्या संपडे
॥ गौतम नामे नावे रोग, गौतम नामे सर्व
संजोग ॥ २ ॥ जे बेरी विरुआ वंकडा, ज-
स नामे नांव हुंकडा ॥ भूत प्रेत नवि मंडे
प्राण, ते गौतमनां करु वखाण ॥ ३ ॥ गौतम
नामे निर्मल काय, गौतम मामे वाधे आय
॥ गौतम जिन शासन शणगार, गौतम नामे
जय जयकार ॥ ४ ॥ शाल दाल सुरहा
घृत गोल, मनवांचित कापड तंबोल ॥ वरशं

घरणी निर्मल चित्त, गौतम नामै पुत्र विनीत
 ॥ ५ ॥ गौतम उदयो अविचल भाण, गौतम
 नामे जपो जग जाण ॥ महोटां मंदिर मेरु स-
 मान, गौतम नामे सफल विहाण ॥ ६ ॥ घर
 मयगल घोडानी जोड, वारु पोहोंचे वंछित
 कोड ॥ महियल माने मोटा राय, जो तुठे गो-
 तमना पाय ॥ ७ ॥ गौतम प्रणम्यां पातक टले,
 उत्तम नरनी संगति मले ॥ गौतम नामे निर्मल-
 ज्ञान, गौतम नामे बाधे वान ॥ ८ ॥ पृण्यवत
 अवधारो सहु, गुरु गौतमना गुण छे बहु ॥
 कहे लावण्य समय करजोड, गौतम तुठे संप-
 ति कोड ॥ ९ ॥

॥ अथ शिखामणनो छंद ॥

॥ वरदायक माय सलाम करी, कहूं सार

शिखामण एक रुही ॥ नर नारी सहु हैडै ध-
रीये, जिम आपद संकट ओधरीये ॥ १ ॥

परभात समे गुरु देव नमो, जिम दारिद्र दो-
हग दूरे जमो ॥ भगवत सदा चरणां भ-

जिये, बुल गीती कहु कलु ना तजिये ॥ २ ॥

लठिये नहीं माय ने वाप थकी. बढिये नहीं

कोयथी बांधी जकी ॥ विश्वास न विजे

नारी तणो, गुरु राज समीपथी ग्यान भणो

॥ ३ ॥ दरवार अलीकन ना भरिये, घर

भीतर साक्षी नहीं लगिये ॥ रखिये नहीं

चाड पडोस सदा, तरिये नहीं नीर सजोर

कदा ॥ ४ ॥ विदसाय सहु विधिसें करिये,

ठग दाव रची धन ना भरिये ॥ परदेशे गा-

फिल ना फरिये, नरपाति थकी डरता रहि-

ये ॥ ५ ॥ जुगटां व्यसनी परि ना रामिये,

ऋषि साथ अनाथकुं ना दमिये ॥ करिये

नहीं आल अग्नि तणी, बलि दीजीये सी-
 ख सुमति भणी ॥ ६ ॥ गुरु आसन उपरे
 ना बसिये, दूर्जन संगति ना बसिये, बली
 धीज न कीजीये झुट किसी, वणीवार न की-
 जीये बात हसी ॥ ७ ॥ वयणां मुख बोल
 हते पलिये, सज्जनथी स्नेह धरी मिलिये
 ॥ परनारिनी संगति हर तजो, परमारथ
 कारज नित्य भजो ॥ ८ ॥ सुखकार शिखा
 मण एम कहे, कवि उत्तम ते जयमाल ल-
 हे ॥ गुरु चार लहु अठ दीह धरो, इम
 चोटक नामह छंद म्हरा ॥ ९ ॥ इति ॥

॥ अथ श्री शांतिनाथना छंद ॥

(प्रभाते भणवानो)

॥ सुणो शांतिजिणंद सोभागी, हूं तो थयो
 छूं तुम गुण रागी ॥ तुम निरागी भगवंत,

जोतां किम पडसे तंत ॥ १ ॥ हुं तो क्रोध
 कषाये भरियो, तुं तो समता रसनो दरियो
 ॥ हुं तो अज्ञाने आवरियो, तुं तो केवल
 कमला वरियो ॥ २ ॥ हुं तो विषया सुख-
 नो आसी ॥ तें तो विषया कीध निरासी
 ॥ हुं तो करमना भारे भरीयो, तुमे करम-
 नो भार निवारयो ॥ ३ ॥ हुं तो मोह तणे
 वश पडियो, तुं तो सबल मोहने नडियो
 ॥ हुं तो भव समुद्रमां ग्वूतो, तुं तो शिव
 मंदिरमां पदोतो ॥ ४ ॥ महारे जन्म म-
 रणनो जोरो, तें तो तोड्यो तेहनो दोरो
 ॥ महारो पासो न मेले राग, प्रभु तुमे थया
 वितराग ॥ ५ ॥ मुने मायाए मेली फांसी,
 तुमे निरबंध थया अविनाशी ॥ हुं तो स-
 माकितथीरे अधूरो, तुं तो सकल पदारथे
 पूरो ॥ ६ ॥ महारे तो तुंहिज एक, त-

हारे मुज सरिखा अनेक ॥ हूं तो मनथी
 न मेलुं मान, तुमे मान रहित भगवान ॥
 महारु कीधुं ते शुं थाय, तमे रंक तणे करो
 राय ॥ तुमे एक करो महेरबानी, महारो
 मुजरो लेजो मानी ॥ ८ ॥ एक वार जो
 नजरे निरखो, तो हूं थाउं तुम गुण स-
 रिखो ॥ जे शेवक तुम गुण गाशे, ते तुम
 सरिखो गुणी थाशे ॥ ९ ॥ भवो भव तु-
 मारी सेवा, हूं तो मागुहुं देवाधि देवा ॥
 साहामुं जुवोने सेवक जाणी, एम उदय
 रतन बोल्या वाणी ॥ १० ॥ इति ॥

॥ अर्थ कर्म उपर छंद ॥

(चोपाइनी देशी.)

॥ आदि जिणेश्वर करुं प्रणाम, समरुं स-
 रस्वति सामिणी नाम ॥ कर्म तणी गति
 विषमी कहूं, कर्म तणां फल सृणजो सह

॥ १ ॥ कर्म आदिसर भगवन्न, वर्ष दिवस
 नव पाम्या अन्न ॥ भरत बाहुबले झगडो क-
 र्यो, कर्म मल्लीनाथे स्त्री वेद धर्यो ॥ २ ॥
 आदिसर साथना यति, मृकी वेश हुआ
 मटपति ॥ खंधकमूरि शिष्य पांचसे, घा-
 णी घाल्यां शिवपुर वसें ॥ ३ ॥ शिष्य
 सहु मूर्ति पाम्या सही, आप भुवनपति प-
 दवी लही ॥ कर्म चंद्र कलंकी थयो, कर्म
 श्रेणिक नरके गयो ॥ ४ ॥ कर्म ब्रह्मा क-
 र्यो कुंभार, कर्म विष्णु दश अवतार ॥
 कर्म इश्वर दीधी शीख, कर्म मुंज मंगावी
 भीख ॥ ५ ॥ कर्म इंद्र अहिल्या मुं रम्यो,
 कर्म रामचंद्र वन भम्यो ॥ कर्म पांडव गया
 विदेश, कर्म नल भमियो बहु देश ॥ ६ ॥
 दमयंतीने पड्यो वियोग, कुबेरदत्त माय
 बहेन संयोग, खंधक कुमार उतारी खाल,

सती सुभद्रा चाढियुं आल ॥ ७ ॥ वंकचू-
लराय धरे अवतार, चोर थड़ रह्यो पालि
मझार ॥ मलयागुंदरि महाबल धणी, पूर्व
कर्म करचारि वणी ॥ ८ ॥ वंश अग्रे ए-
न्याची पत्र, कर्म पाभ्यो न्याय पवित्र ॥
कर्म वशे श्री आर्द्र कुमार, मूकी वेप मां
ड्यो व्यापार ॥ ९ ॥ गजमुकमाल शिग
वांधी पाल, भरी अंगार कर्युं परजाल ॥
'कर्म नवनंद करपी हुआ, ममन धन मे-
लीने मुवा ॥ १० ॥ युगल गयुं कर्म नार-
की, शुली सुदर्शन कर्म थकी ॥ मुनि आ-
पाढे कीधु एम, गुरु छंडी वेस्या सुं प्रेम ॥
११ ॥ नंदिखेण जुओ मुनि राय, मूकी वेश
वेस्या घर जाय ॥ सूरिज गति भमे निश
दिश, कर्म तणी छे ऐसी जगीश ॥ १२ ॥
सकोसल बाघणी मूख पड्यो, मेतारज

सोनारी नड्यो ॥ रह्यो कोश्या घर थुलि-
 भद्र यती, कर्म पाप न लाग्युं रती ॥ १३ ॥
 खोड बलंतो पन्नग जेह, धरणेंद्र पदवी
 पांम्यो तेह ॥ मुनिसुव्रत वाणी अनुसरी,
 वाजी पहोंतो देवन पुरी ॥ १४ ॥ पुरव
 कर्म श्री महावीर, श्रवणे खीला चरणे खीर
 ॥ नामे हरीबल माछी वली, कर्म स्त्री पा-
 म्यो निरमली ॥ १५ ॥ अरणिक मुनी
 दिक्षायी पडयो, चंडकोशियो सुर पदवी
 चडयो ॥ शास्त्र निमित्तिया कै कै कहा,
 मूकी वेश घर वासी रह्या ॥ १६ ॥ मुनिवर
 मासखमणना धणी, ते गति पांम्या पन्नग
 तणी ॥ करकंडुने जमतां नाण, एह कर्म
 तणुं अहि नाण ॥ १७ ॥ कर्म उत्तम कु-
 लनी नार, तेह वांछे बीजो भरतार ॥ क-
 ठियारो इम शीले रह्यो, द्रव्य छंडीने ना-

शी गयो ॥ १८ ॥ कर्म थकी भरते शुं की-
 ध, आरिसामां केवल लीध ॥ वली तंदुल
 मछ कर्मे करी, सातमी नर्के पहोचे वली
 ॥ १९ ॥ कुंडरिक पृंडरिक बंधव बे, एक
 राजा एक दिक्षा ले ॥ पडियो मुनिवर
 चडियो राय, जराकुमारे मायों निज भाय
 ॥ २० ॥ कर्मे दुर्दर सुरवर थाय, कर्मे र-
 लीया रंक ने राय ॥ कर्मे हाथी नर अव-
 तार, प्रत्यक्ष पेखो मेघ कुमार ॥ २१ ॥
 बालपणे श्री वयर कुमार, पालणे भणि-
 या अंग इग्यार ॥ लक्षमणा नामे जे म-
 हासती, कर्मे ते चूकी शुभ गती ॥ २२ ॥
 मयणामुंदरी नरपति सुता, वरियो कोडी
 सहु देखतां ॥ कर्मे चूलणी मारे पुत्र, कर्मे
 भांजी रहे घर सूत्र ॥ २३ ॥ हरिकेशी
 बल पूरव यती, कुल चंडाल तणे उतपती

॥ कर्म तणी गती जूओ इशी, सार देव सेवा
 उबसी ॥ २४ ॥ सती सीता संकटमां प-
 डी, इच्छाकारी बहु कर्म नडी ॥ एक रड-
 वडतां सघले भमे, तेहने कन्या न मिले
 क्रिमे ॥ २५ ॥ कर्म तणां फल जो जो दे-
 व, बहोत्तर सहस परण्या वसुदेव ॥ कर्म
 केसरी केवल लियो, कर्म भामंडल जी-
 वीयो ॥ २६ ॥ कर्म भगिनी करवा द्रोह,
 कर्म शुली थयां सुरलोय ॥ कर्म चोरी रो-
 हीण करे, कर्म पुण्यवंत भुखे मरे ॥ २७ ॥
 कर्म विक्रमने शिर आल, कर्म केवल ए-
 वंतो वाल ॥ घणी वेढ लगे नव नारद,
 कर्म शुद्ध बुद्ध पाम्या बलद ॥ २८ ॥ चौ-
 द पुरवधारी जे मुनीस, पड्या निगोदि
 वही निश दीश ॥ सुभूम राजा नरके ग-
 मण, ब्रह्मदत्तने गामिया नयण ॥ २९ ॥

द्रढ प्रहारे करी हत्या चार, तोही मूर्ति
 फल लीधां सार ॥ गौतम स्वामी गणधर
 जोध, देवशर्मा ब्राह्मण प्रतिबोध ॥ ३० ॥
 कर्म तणी गति किमे कहेवाय, निज प्रेमदा
 शिर कीडो थाय ॥ कर्म अर्जुन माली अ-
 णगार, पातिक उतास्यां निरधार ॥ ३१ ॥
 हरिचंद्र गजा माहस धीर, कर्म दुंब घरे
 बंधु नीर ॥ परमुराम जमदग्निनी जात, क्ष-
 त्रीना तेणे कीधा वात ॥ ३२ ॥ प्रभवो
 दूतो महोदो चोर, तेणे लीधुं संजम व्रत
 वोर ॥ भद्रबाहु स्वामी गुरु भाय, वरामि-
 दग नामे कहेवाय ॥ ३३ ॥ मूकी दीक्षा
 भाखे जोष, इणीपरे करे उदरनो पोष ॥
 सनंतकुमार करतो रंगरोल, दीले रोग उ-
 पण्या छे सोल ॥ ३४ ॥ दश शिश राव-
 ण कीध कल्लोल, कर्म दश शिश हुआ रो

ल ॥ कर्म निर्धन ने धन्यवंत, कर्म थाये सं-
 त असंत ॥ ३५ ॥ चंपकसेन दासीनो पुत्र,
 लीधुं व्रत दत्तघरसूत्र ॥ कर्म पुत्र केवल-
 सिरी लहे, पापी केवल घरमां रहे ॥ ३६ ॥
 कीथां कर्म न आवे पार, देखो द्रौपदी
 पंच भरतार ॥ शास्त्र मांहि ले घणा विचार,
 ते कहेतां नव आवे पार ॥ ३७ ॥ मुलसा
 श्राविका कर्म ओधान, सुत वरीशें धर्या प्र-
 धान ॥ एक धरमीने थाये दुकशान, एक
 पापी पापे बहु मान ॥ ३८ ॥ ते देखी म-
 न नवि धरजो रोप, पुरख करम तणो ए
 दोष ॥ निद्या न करो को कहे तणी, नि-
 द्याए थाये दुरगतिनो धणी ॥ ३९ ॥ जेहने
 होय निद्यानो ढाल, ते बोह्यो चौथो चंडा-
 ल ॥ परतणी जे निद्या करे, पिंड पोतानो
 पापे भरे ॥ ४० ॥ तेहने साधु कहे जग

पाप, जे कहें ने न करे संताप ॥ कवि कहे
तस लागुं पाय, जेम मुज दुःख ते सबलां
जाय ॥ १४ ॥ जेहने जेवी होये मति, ते-
हने तेवी थाये गति ॥ ते देखी मन नवि
धरजो रोप, पुरव कर्म तणो ए दोष
॥ ४२ ॥ जो करो निघानी ग्वांत, निघा
आप करो दिनरात ॥ निज आतमने
दियो उपदेश, ते जन करशे मुक्ति प्रवेश
॥ ४३ ॥ तप गच्छ नागक जग गुरु नाम,
श्री हीरविजय सूरि अभिराम ॥ पटधर
श्री विजयसेन सूरिस ॥ रतनसागर प्रणमे
निशदीश ॥ ४४ ॥

॥ कलश ॥

(हरिगीत छंद)

॥ इम आदिनीरे अंतर्धीरे, कस्यां

કરમ સહુ ભોગયો ॥ શ્રી ચક્રવર્તિ પદ વ-
 મુદેવ રાજા, શુભ અશુભ ફલ ભોગવો ॥
 મુળ જીવડા એક પુણ્ય કરતાં, દુક્રત સ-
 ચલાં સ્વેપિયે ॥ મુક્તિ નારી પામે સારી,
 જિનવર વાળી જે પિયે ॥ ૪૫ ॥

॥અથ ઉપદેશક પ્રમાતીયાં પ્રારંભ॥

જાગ્ય તું જાગીને જો જરા જીવડા,

વિશ્વ આ તો સર્વ જાય ચાલ્યું ॥

કોણ રાજા વલી કોણ સંક દીસે,

કાલે તો સર્વનું વેર વાલ્યું ॥ જાગ્ય૦ ॥ ૧

કાલ અનાદિથી ચોગતે રહવડ્યો,

મહામહ્યો ક્રોધની કાલ માંડ ॥

વેર વહુ વાંધીયાં પ્રાણી વિરાધીયાં,

ચિત્ત દયા તુજને નાવી માંડ ॥ જાગ્ય૦ ॥ ૨

પૃથ્વી પાણી ને અપ તેડ વાયગે,

वनस्पति वेगे वीणाशी ॥

कहे केम छोडसे हाड हवे तोडसे,

मल्लो ज्यारे तुम जम त्रासी ॥ जाग्य० ॥ ३

लक्ष चोराशीनी योनीमां बहु भम्यो,

अति रम्यो विषयना जार मांड ॥

नारी परदारा रमत करी राचीयो,

मांचीयो आप ललमांज भाड ॥ जाग्य० ॥ ४

श्री जैनधर्मनो मर्म जाण्यो नही,

तो कहो केम करी मोक्ष जावे ॥

कठण जे केवली स्वामीनुं काम ले,

भक्ति कर्याथी भली विश्व पावे. ॥ जाग्य० ॥ ५

॥ अथ उपदेश प्रभातीयुं ॥

प्राणी भज, प्राणी भज, भज अरिहंतने,

टाल भव फंदने, पाप निकंदने दुर कीजे ॥

पट दया पालवी, जंतु ले जालवी,

उठ्य जन्म्या तणो लहावो लीजे ॥ प्रा० ॥ १

रमण भमण करी चउगतिमां फरी,
स्थिर रही न ठर्यो कोइ ठामे ॥

उठ्य आलस तजी ले जीनने भजी,
जा जइ बेस अचल ठामे ॥ प्रा० ॥ २

एह संसार तो दिसे छे कारमो,
कारमो कुटुंबने परिवारो ॥

कोण माता बली कोण ताता दिसे,
कोण भ्राता भाइ मन विचारो ॥ प्रा० ॥ ३

कोण भगि प्रिया कोण साची त्रिया,
कोण तुज नंदने कोण केनो ॥

सांज समय जेम पंखी टोले मल्यां,
प्रभाते लाथे न पत्ता तेनो ॥ प्रा० ॥ ४

एहि परिवार्थो दिसे छे स्वार्थो,
धारतो मां रग्वे कोइ तारो ॥

काल मांथे फरे सौ जनने चरे,

कोण बेटो न बापु बिचारो ॥ प्रा० ॥ ८

बाप बेठो रहेवे बेटो चल्लतो होवे,

एहि तो अचिरज मोये आवे ॥

निःशर्मो थइ आप दावे रहि,

काल तो सर्वने लेइ जावे ॥ प्रा० ॥ ६

एम जाणी करी उत्तम प्राणीया,

श्री वितरागनो धर्म कीजे ॥

वसु दश पाप करावे संतापने,

दूरथी तेहनो छेह दीजे ॥ प्रा० ॥ ८

एह उपदेश चित्त स्थिर करी स्थापजो,

कापजो कर्मने विर थाइ ॥

केवलचंद आणंदमां एम कहे,

राखजो चित नित्य ज्ञानमांइ. ॥ प्रा० ॥ ८

॥ अथ उपदेशक प्रभातीयुं ॥

सार संसारमां सज्जनो छे नहीं,

वार अकालने कोइ वारो ॥

धार शुभ धर्मने मर्मनी बातने,
आतमा आ समे तो उगारो ॥

हार नहीं हाम ने टाम ठरवा तणुं.
मात्र आ देहना धार गारो ॥

एक अरिहंतने आज तुं याद कर,
साथ न आवशे कोइ सारो ॥ एक० ॥ १

कोण तुं मानवी कोण लेखा मांदि,
कोटी धन राजवी कैक चाल्या ॥

पापना पंथथी पुरुष कैक पामिया,
नर्कनी शाणमां कैक घाल्या ॥

वीर तुं धीर धर बात विचारने,
आवशे आपणो को दिन वारो ॥ एक० ॥ २

जगत जंजालमां जोडीयुं चित्त नै,
धर्ममां ध्यान तो नाहीं जोयुं ॥

व्यर्थ आ काल वही जाय छे वालमा,
खांत ना राखी तो सर्व खांयुं ॥

तेथी विचारीने आणी विवेकने,
 ते थकी आतमा आज तारो ॥ एक० ३ ॥
 कोण मा बाप ने कोण काका दिसे.
 स्नेह स्वार्थ मांहि छे सगाइ ॥
 तन आरोग्य त्यां सृधी छे तम तणां,
 ठीक ए छे जगतनी ठगाइ ॥
 धर्ममां ध्यान जो थारीये धीरर्था,
 ए थकी सर्वे आणंद कारो ॥ एक० ४ ॥

॥ अथ दान, शील, तप अने
 भावनुं प्रभातीयुं ॥

॥ रे जीव जैन धर्म कीजीए, धर्मना
 चार प्रकार ॥ दान शील तप भावना,
 जगमां एटलुं सार ॥ रे जीव० ॥ १ ॥ व-
 रस दिवसने पारणे, आदीसर मुग्धकार ॥

शेलडी रस वोरावियो, श्री श्रेयांस कुमार
 ॥ रे जीव० ॥ २ ॥ चंपापोल उघाडवा,
 चारणीये काढ्यां नीर ॥ सतीय मुभद्रा
 जश थयो, शीयले मुर नर धीर ॥ रे जी-
 व० ॥ ३ ॥ तप करी काया शोषवी, सरस
 नीरस अहार ॥ वीर जिणंद वग्वाणीयो,
 धन धनो अणगार ॥ रे जीव० ॥ ४ ॥ अ-
 नित्य भावना भावतां, धरतां निर्मल ध्या-
 न ॥ भरत आरिसा भुवनमां, पाम्या के-
 वल ज्ञान ॥ रे जीव० ॥ ५ ॥ जैन धर्म मुरतरु
 समो, जेहनी शीतल छाया ॥ समय मुंदर
 कहे सेवतां, वंछित फल पाया ॥ रे जीव ६ ॥

॥ अथ उपदेशक लावणांआ प्रारंभ ॥

॥ क्या देखुं जगतका ग्याल, नजरसें
 न्याली ॥ नजरसें० ॥ सब मोहनी केरे वश,

दुनिया में भाली ॥ १ ॥ बडा मोहनी केरा
 जोर, वदत एम ताणी ॥ वदत० ॥ सब
 विश्वनो पकडी हाथ, नांखे नर्ककी खाणी
 ॥ २ ॥ तेह दुःखथी छूट्वा आप, करो
 उपाय ॥ करो० ॥ जीन मुनिवर वीचरे
 जेह, बंदो तस पाय ॥ ३ ॥ आ संसार समुद्र
 मांही, तारण ते देवा ॥ तारण० ॥ तेह
 तणी करो तुमें नीत्य, शुद्धसें मेवा ॥ ४ ॥
 जेथी थव आवी तुम वगे, दूर पलाय ॥
 दूर० ॥ जन्म कष्ट मर्णनो थय, दिलथी
 जाय ॥ ५ ॥ बली तजो परनारी संग, सदा
 सुखकारी ॥ सदा० ॥ ललभद तणो तमे
 थंधा, मेलो विसारी ॥ ६ ॥ पुज्य रगनाथजी
 पसाय, कीधी जोड सारी ॥ कीधी० ॥
 केवलचंद्र तणी आ अरज, लीयो दिल-
 धारी ॥ ७ ॥ इति समाप्तम्.

॥ अथ उपदेशी लावणी ॥

॥ बीत गयो नरभवको अवसर, नहीं
 मुकृतको काज कयो ॥ मनको मेल मिथ्यो
 नहीं मूरख, उपर साधको स्वांग धर्यो ॥
 अल्प उमर ओलख ले अपनी, निगोटमें
 क्युं नीम धरे ॥ कंठ नहीं या कों जीव ह-
 मारो, पाप कर्म कर पिंड भरे ॥ दया
 दान तप जप ४ मरनकुं, दिलसैंति सब दूर
 करे ॥ काम क्रोध कुमातिमें कालो, पाप
 विना पलभर न गरे ॥ धोला आय लगा
 अब शिरपर, दुरगतिका दुःखसं न डरें ॥
 अथाग पुर समुद्रमें पडियो, भव जलसं
 कहो कैसें तरे ॥ जीभ्याका परवशमें पडि-
 यो, सरस परायो माल चख्यो ॥ मनको
 मेल मिथ्यो नहीं मूरख, उपर साधको
 स्वांग धर्यो ॥ १ ॥ ए आंकणी ॥ पेंट पोष-

ता फरे पींड मांही, हाड मांस वधियो
लोही ॥ मात पिता सब कुटुंब कबीलो,
काम नहीं आवे कोइ ॥ मुखपर मीठी म-
नमें चीठी, स्वारथकी दुनिया जोइ ॥ पच
पच मरे इनोके कारण, मानव जनम दीनो
खोइ ॥ में मतहीन बुद्धिको विणठो, इन-
सेंति मनच्छा मोइ ॥ मख्यो न सीज्यो
काम रतीभर, बैठ रह्यो मनमें रोइ ॥ कुगु-
रुको रंग लाग रह्यो हे, जैनधर्म दीलमें न
जख्यो ॥ मनको० २ ॥ भेख पर मनमांहे
मगन मेरे, पाडिया पोबारे पास ॥ अनम-
तको कोइ विरलो परखे, कंचन नहीं पीत-
ल खासा ॥ कनक कामिनीकी मन मांहे,
लग रही हे अधिकी आसा ॥ मुखपर
लोकोको कहे में, महाव्रतमांहे कीया वासा ॥
में किरिया पातुं मुनिवरकी, दोष नहीं

लागे मासा ॥ कीयो कपट ए पेट भराणे,
 रोटका लग रहा सांसा ॥ असो कपट में
 करयो आकरो, रति नहीं परभवसें डरयो
 ॥ मनको० ३॥ अन्न वस्त्रकुं ग्वाय पेर कर,
 अपने तनको पोख कीयो ॥ पहे बांध्यां
 पाप प्राणीया, नहीं मुजसको लाभ लीयो
 ॥ भक्ति करी नहीं सात खेत्रकी, नहीं नि-
 ग्रंथकुं दान दीयो ॥ निंदा कीनी जैन ध-
 रमकी, सात व्यसनको जहेर पीयो ॥ साधु
 श्रावक संबर कर कर, निर्मल करता आप
 हियो, जिनदास आम तृष्णाकी लागी,
 कोण गिनतमें मेशो जीयो ॥ आण नहीं
 मानी अरिहंतकी में, आगमसेंती अलग
 फरयो ॥ मन० ४ ॥

॥ अथ वैराग्य उपदेशक दोहा ॥

हिंसा दुःखनी बेलडी, हिंसा दुःखनी खाण;

अनंता जीव नरके गया, हिंसा तणे प्रमाण. १
 दया ते सुखनी बेलडी, दया ते सुखनी खाण;
 अनंता जीव स्वर्ग गया, दया तणे परिमाण २
 जीव मारंतां नरक छे, राखंता छे सर्ग;
 ए बेहु छे बाटडी, जिण भावे तिण लग्ग. ३
 विण कपास कपडुं नहीं, दया विना नहीं धर्म;
 पाप नहीं हिंसा विना, बुझो एहज मर्म. ४
 धर्म करोरे तमे प्राणीया, धर्म करंतां निर्वाण;
 धर्म कर्म जाण्या विना, ते नर पशु समान. ५
 धर्म करोरे तमे प्राणीया, धर्म थकी सुख होय;
 धर्म करंतां जीवने, दुःखीयां न दीठां कोय. ६
 जीव दया पाली सही, पाली छे छकाय;
 ते वस्ता घरनो प्रहुणो, मीठां भोजन खाय. ७
 जीव दया पाली नहीं, पाली नहीं छकाय;
 ते वस्ता घरनो प्रहुणो, जेम आव्यो तेम जाय ८
 खरो मार्ग वीतरागनो, मुख दुःख झीणांभेद;

सेठा होयतो सरधजो, मनमां आणी उमेद. ९
 ढील न कीजे धर्मकी, तप जप लीजे लुट्य;
 जेशी शीशी काचकी, जाशे पलकमां फुठय. १०
 दुःखम आरो पंचमो, निश्चल राखजो मन;
 थोडामांही नफो घणो, जेम कुंडामां रतन. ११
 निष्फल होवे स्त्री, निष्फल सुखज होय;
 दयातणां फलजाणजो, कदीयननिष्फल होय.
 जीनकी भव स्थिती पाक गड, तीनकुं ए उपदेश,
 खरोमार्गवितरागनो, जेमांकुंडुनहीं लवलेस. १२
 साधु तो चंदन वावना, शीतल जनको अंग;
 लहेर उतार भुजगकी, देव ज्ञानको रंग. १३
 करो कमाइ आपकी, वावर ने ले लाव।
 मत कर आशा पारकी, फावे नही को दाव. १४
 देखी दोष परना कहे, आप न देखे दोष;
 हितकरीजो कोइकहे, तोतेपर करता रोष. १५
 लघुता राखो गुण ग्रही, मोटप मेली उर;

लघुतामां प्रभु पद मलं, प्रीति कुल नुर. १७

संग न कीजे नीचकी, सदगुण लोपे जेह;

अणचीत्युं दुःख उपजे, एमां नही संदेह. १८

धन तन जोवन संपत्ति, मलीयां पुण्य प्रसाय;

करने करणी पाथरी. परभवमां सुख थाय १९.

मारुं तारुं शुं करो, एमां दुःख अपार:

मारुं तारुं मेलतां, तरीये भव जल पार. २०

क्रोधी मानी लोभीने, जो वश करवा चहाय;

मुन्यनमीवात आपीये, तोवश आवे उभाय. २१

मारुं मारुं करी मरे, करे कपट ने जूठ;

प्राण गये निज प्रिय पण, कोइ न आवे पुंठ २२

धन भंडारो धरी रहे, रहे इस्खा माल;

सगां स्नहाजूदापडे, ज्यां आव्यो जमकाल. २३

मोटा मोटा राजवी, बली मोटा धनवान;

राजपाटतजीचालीया, बलीमुआशमशान. २४

रावण सरखा राजवी, जरासंघ सम जोध;

दुर्योधनसमदुरमति, गयाचालीतजीक्रोध. २५
 पिता माता मह बंधुजन, जुओ सुता शमशान;
 गया स्नेहीयो केटला, ए लेवुं एधान. २६
 जेम गया तेम आपणे, जावुं एह जरुर;
 पणआपणनथीजाणता, वखतनजीककेदुर. २७
 जुवान जाणे नथी जवुं, वृद्ध गणे मन एम;
 सौ जाणे रहेवुं अमर, कोण रहुं पण क्षेम. २८
 बहेला मोडा सड गया, तेहुं आव्युं तरत;
 तेम जावुं छे आपणे, ज्यारे आवे अंत. २९
 फेर पडे नहीं पलकनो. नहीं वायदो थाय;
 वणबोल्याके अणचिंत्या. जंगलकेघरमांय. ३०
 बालक मोटुं थाय तेम, मात धरे मन हर्ष;
 काल खुशी थहमन गणे, खुट्यांणठलांवर्ष. ३१
 मनवाला मन समजीने, शोक धरो शा माट;
 घरडां जुवान सरवने, ए लेवी छे वाट. ३२
 रडे कूटे नहीं देखशो, मरतां नहीं मलाय;

स्वपने जोयुं जेट्लुं, जागे केम जणाय. ३३

कागल केरा नावथी, तरवुं सागर मांढ;
पंच कुसंगी संग छे, शीरीतेज तराय. ३४

इच्छो जेवुं अवरनुं, एवुं आपनुं याय;
नहीं मानो तो करी जुओ, जेथी तुर्त जणाय.

करो करो करी अन्यने, शिक्षा देवी सहेल;
पोते पहेलज काढवी, ए छे अति मुश्केल. ३६

स्त्री तो वीखनी वेलडी, कोहवामां छे सहेल;
तन मनथी ते त्यागवी. ए छे अति मुश्केल. ३७

जे पेहेर्युं ते फाट्शे, फूल्युं ते करमाय;
अण्युं होय ते खडी पडे, नाम धर्युं ते जाय.

आ शिखामण साची कही, सर्वने हित आण;
कांइक दया करुणा राखजो,

त्यारे सांभल्या को प्रमाण. ३९

राती गमाइ सोवते, दिवस गमाया खाय;
हिरा जैसा मनुष्य भव, कवडी बदलेजाय. ४०

॥ अथ सज्जन विषे दोहा. ॥

सज्जन हीरासैं अधिक, मूल न जाको होत;
 कहु परायो होत नहीं, दुःखमें होत उध्योत;
 सज्जन शुं अंतर नहीं, राखे कोइ सुजान;
 सज्जनसैं सुख होत है, यह निश्च मन मान २
 सज्जन जगमें बहु नहीं, विरलो कहुं दिखात;
 तिहि पिछान कीजे सुखद, जाते सब दुःखजात
 सज्जन पर उपकार करी, लेत न कछु इह दाम
 देत सदा जो चाहिये, समय शुं आवत काम
 सज्जन सम जगमें नहि, अवरसु कोइ पुमान;
 आप बहुत दुःख देखिके, देत और सुख जान
 सज्जन स्वभाव देखिके, आप हुता सम होओ;
 सज्जनता सब तैं अधिक, या सम और न कोओ
 सज्जन नाम धराय के, भटकत जगमे और;
 पै लछन पुत देखिके, संग न कीजीए ठौर ७

॥ अथ वैरागी पदो प्रारंभ ॥

साबाश साबाश छे तारी जातनेरे. ए राग.

॥ जाण जूटूं जीवित खरूं मान्यमारें, राख

धान्यमारें; राख० ॥ सावा॥ १ ॥ आ ज-

गनी तो जूठी काया, जूठी मोह भरेली

माया; काच कुप छे काया, राख० ॥सावा॥

२ ॥ कीसकी माता कीरुका भाइ, कीस-

की जोरु लोक लुगाइ; स्वारथकी सगाइ,

राख० ॥ सावा० ३ ॥ प्रभु नामकुं हृदथे

धरनां, ए रीते रहेगा शरणां; भव साहर

तरणा, राख० ॥ सावा० ४ ॥

॥ पद बीजुं ॥

॥ प्रभुका ध्यान धरो तमो प्यारा रे ॥प्रभु

ए टेक. प्रभुजीके नामसैं पाप कटन है,

अशुभ कर्म दूर जावे रे ॥ प्रभु ॥ १ ॥ या

जगतमें और कोई नहीं है, एक प्रभुजी कहावे रे ॥ प्रभु० २ ॥ मात पिता सब सुख-
के साथी, दुःखमें कोई नव आवे रे ॥ प्रभु०
॥ ३ ॥ या दुनियाकी जूठी है माया, जूठा
जाल फेलावे रे ॥ प्रभु ॥ ४ ॥

॥ पद त्रीजुं ॥ (चोपाइनी देशी)

॥ रिखभ अजित संभव सुखकार, अ-
भिनंदन प्रभु जग आधार ॥ सुमति पदम
प्रभु तारण जहाज, प्रणमुं श्री चोवीशे जी-
नराज ॥ १ ॥ सुपारश्व चंद्रप्रभ स्वाम,
सुविधि शीतल जिन करुं प्रणाम ॥ श्रेयांस
वासुपूज्य सारो काज ॥ प्र० २ ॥ विमल
विमलमति दायक देव, अनंत धर्म जिन
करीये सेव ॥ शांति करो श्री शांति महा-
राज ॥ प्र० ३ ॥ कुंथुं अर माहि जिन जा-

ण, श्री मुनिसुव्रत त्रिजग जाण ॥ नमी नेम
 राखो मुज लाज ॥ प्र० ४ ॥ पारस्वनाथ
 महावीर दयाल, भव दुःख भंजन परम कृ-
 पाल ॥ मुक्ति नगरको लीनो राज ॥ प्र०
 ५ ॥ तुम बिन नाहि कोइ तारणहार, ति-
 लोकरिख इम निश्चे धार ॥ अरज करे द्यो
 शिवपुर साज ॥ प्र० ६ ॥

॥ अथ पद चौथुं ॥

॥ दमका नहीं भरांसा रे, करलें च-
 लनेका समान ॥ लख चोराशी भमके आया
 गर्भ कीया आस्थान ॥ दम० १ ॥ उत्त-
 म कुलमें जन्म लीया है, सुखमे खान और
 पान ॥ भीड़ पड्या तेरा कोइ न साथी,
 साथी पूण्य और पाप ॥ दम० ॥ २ ॥ आ-
 शा तृष्णा भुख और निद्रा, कुमता रूप

निधान ॥ दिन दिन बांधे पापकी संगत,
 व्यापे क्रोध और मान ॥ दम० ३ ॥ जूठा
 सब ए जगत पसारा, नारी विषकी खान ॥
 माया लोभ आदके वैरी, इनशुं कीया प-
 हीचान ॥ दम० ॥ ४ ॥ पांचो चोर मुसे घर
 तेरा, इनकी खोटी बान ॥ इतने चोर बसे
 तन अंदर, मोह बडा मुलतान ॥ दम०
 ५ ॥ दो दिनका इह गोबलरासा, घोर
 त्रीया बान ॥ काल वैरी तेरा शिरपर खेले,
 सांधि फिरता बान ॥ दम० ६ ॥ भाइबंध
 सब सगां संबंधि, राखे तेरा मान ॥ अंत
 समे कोइ काम न आवे, किसपैं मान गुमान
 ॥ दम० ७ ॥ जप तप शील करो शुभ संगत,
 साधु सुपात्रे दान ॥ सेव साधु चरणे चित्त
 ल्यावो, प्रभु भज तज अभिमान ॥ दम० ८ ॥

॥ नीति अने वैराग्य उपदेशक वाक्यो प्रारंभ ॥

- १ कोइपण शुभ कार्यमां विलंब न करवो.
- २ परस्त्री निरीक्षणने विषे जाति अंध थवुं.
- ३ ज्ञानी थइने गर्व करवां नहीं.
- ४ स्त्री, पुत्रनी कुवात कोइने कहेवी नहीं.
- ५ मित्रथी कांइपण अंतर राखवो नहीं.
- ६ प्रेम राखनागी स्त्रीनो पण विश्वास राखवो नहीं.
- ७ हरेक कार्य करवुं ते विचारीने करवुं.
- ८ माता, पिता, गुरु तथा महोदय पुरुषनो विनय करवां.
- ९ स्त्रीने गुह्यनी बात कहेवी नहीं.
- १० दान देतां अकलावुं नहीं.
- ११ तपस्या करवामां पाछुं हठवुं नहीं.
- १२ ग्रहण करेली प्रतिज्ञा भंग करवी नहीं.

- १३ अन्याय मार्गथी द्रव्य उपार्जन करवुं नहीं.
- १४ दुःखनी समये धैर्यता ग्रहण करवी.
- १५ चिंतवेलुं कार्य पार पड्या विना कोइने कहेवुं नहीं.
- १६ नीच नरथी पण उत्तम विद्या लेवी.
- १७ क्लेशने स्थानके मौनपणुं धारण करवुं.
- १८ महोद्य साथे वैर करवुं नहीं.
- १९ नीचथी वाद विवाद करवो नहीं.
- २० जे थकी जीवने जोग्वम थाय ते धन पण वर्जवुं.
- २१ शत्रुना उपर पण निर्दय थवुं नहीं,
- २२ मूर्खने हितोपदेश देवो नहीं.
- २३ इंद्रिओ सर्वथा बश राखवी.
- २४ छती शक्तीए परनी आशा भंग करवी नहीं.

નીતિ અને વૈરાગ્ય ઉપદેશક વાક્યો. ૬૯.

૨૫ ગુણ વિના માત્ર આડંબરથી રીझવું નહીં.

૨૬ કોઈને માંથે જૂટું આલ મૂકવું નહીં.

૨૭ સ્વારથ વિના નકામો લવારો કરવો નહીં.

૨૮ કોઈને સ્વોટું લાગે એમ વર્તવું નહીં.

૨૯ જ્યાં ઘણા દુઝ્મન હોય તે જગાણે જવું નહીં.

૩૦ પોતાનાં વસ્ત્રાણ પોતે કરવાં નહીં.

૩૧ ચોરેલી વસ્તુ વેચાતી પણ લેવી નહીં.

૩૨ સ્વલ માણસની સંગતિ, કુસ્ત્રી, સાત વ્યસન, કુમાર્ગે ધનાગમ, અસમાધિ, રાગ દ્વેષ અને કપાય એ સાત વાનાં ત્યાગવાં.

૩૩ ધર્મ એ અતિશય ઉપયોગી વસ્તુ છે, માટે ઇંદ્રિઓને નિયમમાં રાખી, કોઈ પ્રાણીને હરકત ન થાય તેમ, નિરંતર ધર્મનો સંચય કરવો; એજ સ્વયં સાધન છે.

- ३४ एक अक्षर शीखवनारने पण गुरु करी मानवो.
- ३५ पोताना अवगुण शोथी काढवा.
- ३६ कार्य तथा सत्कार विना कोडने घेर जवुं नहीं.
- ३७ परदेशमां केफी (निशावाली) वस्तु शेवन करवी नहीं.
- ३८ माता, पितानी आज्ञा लोपवी नहीं, ने शेवा चाकरी मन राखी करवी.
- ३९ सगां साथे कदापि विरोध करवो नहीं.
- ४० महोटा पुरुष घेर आवे तो उभा थड सन्मान देवुं.
- ४१ दोस्तदारी, मित्राचारी पंडितो साथे राखवी.
- ४२ नवां नवां शास्त्र वांचवानो अभ्यास राखवो.
- ४३ कपटीना आडंबरनो विश्वास न करवो.

नीति अने वैराग्य उपदेशक वाक्यो. ७१

४४ शूरवीर थइने निर्बलने दुःख देवुं नहीं.

४५ अति कष्टे पण आत्म घात करवो नहीं.

४६ हाश्य करतां कोइ उपर क्रोध करवो नहीं.

४७ बे जणा छाना वात करता होय त्यां बोलाव्या शिवाय (विनां) जवुं नहीं.

४८ माटुं कार्य करी हर्ष पामवो नहीं.

४९ कोइ क्रोधना आवेशथी निष्ठुर वचन आपणने आवी कहे तोपण न्याय मार्ग मूकवो नहीं.

५० माता, पिता, गुरु, शेट, स्वामी, अने राजा एटलाना अवगुण बोलवा नहीं.

५१ जे स्त्रीने आपणे ओलखता नथी अथवा जे आपणी सगी थती नथी तेनी साथे वा अथवा बेन अथवा माता कहीने बोलवानो रीवाज राखवो.

૫૨ મહત્પુરુષોની સાથે વિવેકથી વર્તવું. ગુરુ
કે વંડિલેની સાથે એક પથારી કે આસ-
નમાં ન બેસવું.

૫૩ પુત્ર, પુત્રીને નાનપણમાંથીજ સારી સંગ-
ગતમાં રાखी सद्विद्या तथा धर्मનાં મૃ-
લતત્વ શિખવવાં.

૫૪ કુલીન પુરુષો દુઃખથી પીડાયછે તોપણ
નીતિ માર્ગને છોડતા નથી:

૫૫ કોઈ નાનો પણ પંડિત અને ડાહ્યો માણસ
કહે તેનું વચન પાલવું.

૫૬ પોતાની સ્ત્રી વસ્તુને માટે વિચાર કરતાં
મૂલ સ્વરૂપે જોઈએ તો પહેલું જ્ઞાન, ૨
દર્શન, ૩ ચારિત્ર, અને ૪ તપ તેજ સા-
ચવવાનું છે; બાકી અનેક જાણવું.

૫૭ દાન, શયિલ, તપ અને ભાવ એ ચાર
પોતાના હિતાર્થે કરી કરીને કરવાં;

નીતિ અને વૈરાગ્ય ઉપદેશક વાક્યો. ૭૩

કારણકે તે પરભવ જુવાબ દેનારી પોતાની સ્વાસ ઉપયોગી મૂડી છે.

૫૮ શીયલ કુલના આભરણ સમાન છે, શીયલ તેજ ઉત્તમ રૂપ છે, શીયલ તેજ પાંડિત્ય છે અને શીયલ તેજ ઉત્તમ નિરૂપમ ધર્મ છે.

૫૯ જુવાન અવસ્થામાં પાંચે ઇન્દ્રિઓને વશ કરવી તથા રાગ, દ્વેષ, વિષય અને કપાયાદિક જીતવા.

૬૦ સ્ત્રીએ સ્વરા અંતઃકરણથી પોતાના ધર્મીની સેવા ચાકરી કરવી તથા તેની આજ્ઞામાં રહેવું એજ સતી સ્ત્રીનું ભૂપણછે.

૬૧ હું મૃત્યુના મુખમાં રહ્યો છું, મારું આયુષ્ય ક્ષણ માત્ર નથી એમ માની યથેષ્ટ દાન ધર્મ આચરવાં.

૬૨ લોભી પુરુષ જેમ લક્ષ્મિ મેલવવાને ત-

ત્પર રહે છે તેમ ધર્મી પુરુષે જ્ઞાન મેલવ-
વાને તત્પર રહેવું.

૬૩ મૂઠ પુરુષ જેમ કામભોગને વિષે તત્પર
રહે છે તેમ ધર્મી પુરુષે ઇન્દ્રિઓનું દમન
કરવાને તત્પર રહેવું.

૬૪ કપટી પુરુષ જેમ કપટ અને છલભેદને
વિષે તત્પર રહે છે તેમ ધર્મી પુરુષે ક્ષમા-
વંત થઈને ક્રોધને જીતવા તત્પર રહેવું.

૬૫ સ્નેહ રાગ સમાન વીજું ઉત્કૃષ્ટ બંધન
નથી અને પ્રાણીની હિંસા સમાન મોટું
પાપ નથી.

૬૬ સર્વ વસ્તુનો નાશ થતો હોય તોપણ
પોતાનું વચન અવશ્ય પાલવું.

૬૭ માતા, બેન અને પુત્રી સાથે એક આસને
બેસવું નહીં.

૬૮ ક્રોધી, કૃપણ, આલસુ અને વ્યસની

एटलानी सोबत करवी नहीं.

६६ अति धन प्यारुं लागतुं होय पण अ-
नीति करी लेवुं नहीं कारणके सो-
नानी छरी कांइ पेटमां मराती नथी.

७० शक्तीवंत माणस मोटां दुःख आव्या
छतां पोतानो धर्म तजता नथी.

७१ सत्य शिवाय बीजुं कोइ शरण नथी
माटे कदी पण सत्य छोडवुं नहीं.

७२ जो तमारे ज्ञाननुं खरेखर रीते आराधन
करवुं होय तो वनते प्रयत्ने ज्ञाननी अने
ज्ञानीनी विनय भक्ति करो अने लघुनी-
ति, बडीनीति, स्नान, मैथुन अने भोजन
करती वखते शब्द उच्चारण न करो.

७३ जे घरमां कोइ माणस न होय तो घरमां
एकदम तपाइया विना जवुं नहीं.

આ ઉપર જણાવેલાં નીતિ અને વૈરાગ્ય-
 ઉપદેશક વાક્યો વાંચી તે દરેક વાક્ય વિષે
 પુરતી રીતે ધ્યાન આપી વિચારીને વર્તવું, જેથી
 તે પ્રમાણે ચાલવાથી ઘણોજ ફાયદો થશે
 અને તેથી આ ભવ તથા પરભવનું હિત થશે.

॥ અથ વચનામૃતો પ્રારંભ ॥

આ નીચે જણાવેલાં વચનામૃતો જે જે
 અપેક્ષાથી લેખવામાં આવ્યાં છે, તે તે અ-
 પેક્ષાથી જો ડુંડા ડુંતરી વાંચશો તો તમને
 અમૃત તુલ્ય સ્વાદ આપનાર થશે એમ હું સ્વા-
 તરીથી કહી શકું છું.

૧ પૈસો રસ્તામાં પડેલી ધૂલ જેવો છે,
 જોવન નદીના પૂર જેવું છે, જીવતર
 સમુદ્રના ફીણ જેવું ક્ષણીક છે, અને
 સર્વે સંસાર મૃગ જલ જેવાં ભ્રાંતી રૂપ

छे, माटे ए चलित वस्तुओमां मोह न
पामतां अचलित वस्तु जे धर्म, तेमां
प्रीति राखवी; नहीं तो पाछलथी प-
स्तावो थशे.

२ क्रोध करतां शांती अने धैर्यथी सहन
करवानी देव ए सघला गुणमानो अ-
मूल्य गुण छे.

३ अंतकालनी वखते हिम्मत, वैराग्य अ-
ने वितराग देव उपर प्रीति राखवी.

४ शरीर नाशवंत छे, वैभव निरंतर नथी
ने मृत्यु नित्य पास छे एम जाणी ध-
र्मनो संग्रह करवो.

५ इंद्रिओने बरोबर वशमां राखवी, नहीं
तो अंधकारना खाडामां उतारी नाखतां
ढील करशे नहीं.

६ सदगुरुना वचन उपर विश्वास राख-

વો જેથી તારી ઉમેદમાં પાર પડતો જઇશ.

૭ મા, બાપને દેવતા તુલ્ય જાણવાં અને તેમને પ્રિય લાગે તેવાં શુભ કામો કરવાં. અને તેમની સાથે મિઠા વચનથી વાતચિત કરવી.

૮ સમજુ માણસે મા, વેન અથવા જુવાન દીકરી સાથે એકાંતમાં વેસવું નહીં. કારણકે ઇંદ્રિયગણ બલવાન છે અને શાસ્ત્ર પ્રમાણે ચાલી આત્માને નિયમમાં રાખનારા પુરુષના ચિત્તનું પણ તે આકર્ષણ કરે છે.

૯ હે ભાઈ ! જો તું મુક્તિને ઇચ્છતાં હોય તો વિષયનો વિષ જેવો ત્યાગ કર : અને સહનતા, સિદ્ધાપણું, ઇંદ્રિયનીગ્રહતા, ચોરખવાપણું, તેમજ સત્ય એમનું

अमृत जेवुं सेवन कर एटल मुक्ति
पामीश.

१० शांती जेवुं बीजुं तप नथी, संतोष जेवुं
बीजुं सुख नथी, तृष्णा जेवी बीजी
कोइ व्याधी नथी अने दया जेवो बीजो
कोइ धर्म नथी.

११ स्वरूपने गुण शोभा आपे छे, उत्तम
स्वभाव कुलने शोभा आपे छे अने
सीद्धि विद्याने शोभा आपे छे.

१२ ज्यारे हृदय रूप वासना घरमां काम
रूप आग्नि पैदा थाय छे त्यारे पंडित
पण योग्या अयोग्य विचारतो नथी.

१३ दुनियामां माणसनो खरो सगो बहा-
लेश्री धर्मज छे ते आ भव तथा मुवा
पल्ली पण सुख तथा शांती आपे छे.

१४ पीता, माता, स्त्री, पुत्र, बंधु, सगाव-

હાલાં, મિત્રો અને ચાકરો વિગેરેની
માયામાં ફસાવું નહીં; તે આ ભવની
સગાઈ છે, પણ ધર્મ ઈજા સ્વરો છે જે
દરેક ભવમાં સહાયતા ભૂત થઈ પડે છે.

૧૫ જેમ પુત્ર વિનાનું પારણું અને વર વિના
જાન શોભતી નથી; તેમ આત્મા ધર્મ
વિના શોભતો નથી.

૧૬ જે પુરુષ પરસ્ત્રીને માત્ર સમાન અને
પારકું ધન માટી સમાન ગણે છે તથા
સર્વે પ્રાણીને પોતાના સમાન જુએ છે તે
પુરુષ દુઃખી થતા નથી એ વાત શાસ્ત્ર
દ્વારા સિદ્ધ છે.

૧૭ વિપત્તિ સમે ધૈર્ય ધરવું, કારણકે ચ-
ડતી પડતી માણસને આવે જાય છે.

૧૮ બલતી અગ્નિ સમાન સ્ત્રી અને ઘીથી
ભરેલા ઘડા સમાન પુરુષ છે; માટે બુ-

द्विवाने ए बन्नेने एक ठेकाणे राखवां.
नहीं.

१९ सुख दुःख, चडती पडती, लाभ अ-
लाभ तथा जीववुं मरवुं, ए सर्वे कर्म
करीने प्राप्त थाय छे ते बाबत धैर्यवाने
हर्ष तथा शोच करवो नहीं.

२० शास्त्र श्रवण, शमशान अने रोग ए
त्रण वैराग्य उत्पन्न थवाना मुख्य हेतुछे.

२१ आ तो अखंडज सिद्धांत जाणजो के
एक दिवस आपणे आ मनोहर महेल
अने अमूल्य जरूखाओ छोडी जवुं छेज!!

२२ जो तमे अंतःकरणथी सुखी रहेवा चहा-
ता हो तो स्नेहमां आवी कोइने अंतः
करण आपशो नहीं.

२३ मोटा मोटा चक्रवर्तिओए छ खंडनुं रा-
ज्य अने सुंदर अंगवाली अनुरक्ता

રમણીયો શા માટે છોડી? ફક્ત ધર્મ
નેજ માટે! તો પછી આપણે આ તુચ્છ
વૈભવ છોડી દેવા શા માટે આંત્રિકો
સ્વાવો જોડે? નહીંજ જોડે.

૨૪ રે! જીવ! ક્રોધ, માન, માયા, લોભ
ઇત્યાદી જે શત્રુ જેને તારે જીતવા છે,
તે તને જીતી જાય છે તો વિચાર કર!!!
વિચાર કર!!!

૨૫ ગેર ઉપયોગથી અર્થ કરનારને શસ્ત્ર
પણ શસ્ત્ર તરીકે થઈ પડે છે.

૨૬ બુદ્ધિ વધવાનું તથા નવા તર્કો ઉત્પન્ન
થવાનું મુખ્ય કારણ મનની નિર્મ-
લતા છે.

૨૭ કોમલ વાણીથી શિઘ્ર ઉત્તર આપ-
નાર થજો પણ ઉતાવળા થઈને અ-
સમંજસ (અણવિચાર્યું) ભાષણ કર-

नार थशो नहीं.

- २८ पाप कर्मा पत्नी पस्तावा करतां पाप करती बखत पस्तावुं बधारे सारुं छे.
- २९ पुरुषोमां शिरोमणी पुरुष तेजके जेओ धर्मनुं आराधन करे छे.
- ३० मधुर अने कोमल वचन वैरीना अंतः करणने पण कुमलुं करी नांगे छे.
- ३१ जो तमने दुःखथी कंपारी छूटती होय अने मुखनी इच्छा थती होय तो धर्म-रूपी कल्पवृक्षनी सेवना करो.
- ३२ ज्यां सुधी जरा (वृद्धा) अवस्था प्राप्त थइ नथी, त्यां सुधि बनता प्रयासे आत्म हित करी.
- ३३ धर्मनुं मूल विनय अने पापनुं मूल व्यसन आ कोटी ग्रंथनुं सार छे.
- ३४ जेम सारा वैद्यना कहेवा प्रमाणे चाल-

વાથી વ્યાધિનો નાશ થાય છે, તેમ મુગુરુના વચન પ્રમાણે ચાલવાથી જ નમ મરણ રૂપ ભાવ વ્યાધિનો નાશ થાય છે.

૩૫ ક્ષમારૂપી સ્વડગ સદા પાસે રાખશો તો તમને ક્રોધરૂપી વૈરી કાંડ કરી શકનાર નથી.

૩૬ શોકરૂપી શત્રુને જો વહુ વસ્તુ નિકટ (પાસે) રાખશો તો તમારી બુદ્ધિ, હિમ્મત અને ધર્મ એ ત્રણ વસ્તુ તો જડ મૂલથી નાશ થશે.

૩૭ મનુષ્યના કંટાલેલા મનને સ્થિર કરવાને મુમુનિ અથવા તો મુમિત્રજ શક્તિવાન હોય છે.

૩૮ જ્યાં તમારો આદર સત્કાર ન થતો હોય, ગુજરાન ન ચાલતું હોય અને

विद्यानी लेश मात्र पण प्राप्ति न होय
त्यां एक रात्री पण वास करशो नहीं.

३९ जो तमे तमारा प्यारा मित्रो अने स-
गां संबंधी साथे स्नेह राखवो चहाता
हो तो ज्यारे तेओ कोपित थाय त्यारे
तमे शांत रहेजो.

४० तमे तमारुं दुःख तेनीज पासे जडने
कहेजो के जे तमाग दुःखने मटाडवाने
शक्तिवान होय.

४१ जो तमारे धर्मनी शिघ्र निष्पत्ति करवी
होय तो शास्त्रनुं बहुमान करो अने सारां
आचरणथी चालो.

४२ कटुं [कडवुं] वाक्य, कटु मती, कृपणता
अने कुटिलता ए चार मोटा दुर्गुणो
ज्यारे दूर थशे त्यारेज तमने खरेखर
रीते धर्मनी प्राप्ति थशे.

૪૩ તમને કષ્ટ પડે ત્યારે ચિંતા ન કરતાં
 ધૈર્ય રાખજો, કેમકે ચિંતા કાંઈ કષ્ટ
 દૂર કરવાનું ઔષધ નથી. ચિંતાથી
 તમારી ચતુરાઈ ઘટશે અને ચતુરાઈને
 અભાવે તપ જપ અને નિયમ કોને આ-
 ધારે રહેશે, સમ દમ અને સમાધિ કોને
 અવલંબશે ? માટે તે વગ્વત ધૈર્યતા રાખી
 ધર્મ કરવો એજ શ્રેષ્ઠ છે.

૪૪ સર્વે દુઃખ સહન કરી શકાય છે પણ
 પ્રિય જનનાં વિરહથી ઉત્પન્ન થયેલું
 દુઃખ સહન કરી શકાતું નથી.

૪૫ જો તમારે આશી દુનિયાને વશ કરી
 લેવી હોય તો પરના અવગુણમાં ન પે-
 સતાં ગુણ ગૃહણ કરો, મીષ્ટ અને સ્વ-
 પર હિતકારી વચન બોલો તથા ઉદા-
 રતા ગુણની વૃદ્ધિ કરો.

४६ आपणे हसतां हसतां कहीए छीए के
 'शुं तहारा हाथ भागी गया छे' 'शुं तुं
 आंधलो थयो छुं'. आचां आवां क-
 ठोर वचन कही जे कठोर कर्म
 बांधीये छीये ते परभवमां उदय
 आवे रुदन करतां पण छूट्वां मुश्केल
 थइ पडशे, माटे जे अविचारी वचन
 बोल्छो ते घणा विचारथी बोल्छो, कारण
 के तरवार, शस्त्र, अने छरीनो घा रझाय
 छे पण वचन रुपी घा रझावो मुश्केल
 छे माटे हरेक कांइ बोलवुं ते घणा
 विचार करीनेज बोलवुं.

४७ इंद्रपणुं, चक्रवर्त्तिपणुं, तेमज अन्य ह-
 कम होदा विगेरेनुं ठकराइपणुं पामवुं मु-
 ल्छभ छे पण एक अमुल्य सम्यक्त [सम-
 कित] रत्न पामवुं जीवने बहु दुर्लभ छे.

- ૪૮ સમક્ષિત અવસ્થામાં કરેલી સત્ક્રિયાજીવને મુક્તિ દેનાર થાય છે.
- ૪૯ સામાયિકમાં બેસી જે પુરુષ સ્વજન, પરજનમાં, અને નિંદા પ્રસંસામાં સમભાવ રહેશે તેનુંજ સામાયિક મોક્ષનું હેતુ થશે.
- ૫૦ જેમ રાજાની આજ્ઞા ભંગ કરવાથી આ લોકમાં મનુષ્યને ધન વિગેરેનો દંડ થાય છે. તેમ સર્વજ્ઞ ભગવાનની આજ્ઞાનો ભંગ કરવાથી જીવને પરલોકમાં અનંત સંસાર ભ્રમણરૂપ દંડ થાય છે.
- ૫૧ જો કાળા ઘડામાં પાણી અને ચાલનીમાં સૂક્ષ્મ આટો ઘણીવાર ટકે તો જ સ્ત્રીના હૃદયમાં રહસ્યની વાત ઘણીવાર ટકે, માટે પુરુષોએ સ્નેહમાં આવીને પણ સ્ત્રીને રહસ્યની વાત કહેવી નહીં.

અથ શ્રી શીયલની વત્રીશ ઉપમા. ૮૯.

આ ઉપર વતાવેલાં વચનામૃતો વાંચી-
જેઓ રાજાના રાતે નાંચી મૂકશે તેઓને
તો કાંઈ ફલ થનાર નથી પણ જેઓ સ્મૃ-
ત્તિ (ઉપયોગ)માં રાખી તે પ્રમાણે પ્રતિદિન
વર્ત્તશે તેઓને વહુત (અવર્ણનિય) લાભ થશે.

અથ શ્રી શીયલની વત્રીશ ઉ- પમાઓ પ્રારંભ:

- ૧ સર્વ ગ્રહ, નક્ષત્ર અને તારાઓની જાતિ-
માં જેમ ચંદ્રમા ઉત્તમ અને પ્રધાન છે;
તેમ સર્વે વ્રત નિયમમાં, શીયલવ્રત ઉ-
ત્તમ અને પ્રધાન જાણવું. ॥ ૧ ॥
- ૨ સર્વ સમુદ્રની જાતિમાં જેમ સ્વયંભૂર-
મણ સમુદ્ર ઉત્તમ અને પ્રધાન છે, તેમ

સર્વે * ॥ ૨ ॥

૩ સર્વ રત્નની જાતિમાં, જેમ વૈદૂર્યરત્ન
ઉત્તમ અને પ્રધાન છે; તેમ સર્વ ૦ ॥ ૩ ॥

૪ સર્વ આભરણની જાતિમાં જેમ માથા-
નો મુગટ ઉત્તમ અને પ્રધાન છે તેમ
સર્વ ૦ ॥ ૪ ॥

૫ સર્વ વસ્ત્રની જાતિમાં, જેમ શ્વેતયુગલ
કપાસનું વસ્ત્ર ઉત્તમ અને પ્રધાન છે;
તેમ સર્વ ૦ ॥ ૫ ॥

૬ સર્વ ફૂલની જાતિમાં, જેમ અરવિંદક-
મલનું ફૂલ ઉત્તમ અને પ્રધાન છે; તેમ
સર્વ ૦ ॥ ૬ ॥

૭ સર્વ મુગંધિની જાતિમાં, જેમ શાવના-

* “તેમ સર્વે” આ ઠેકાણે તથા શીય-
લની વત્રીશે ઉપમાઓમાં પ્રથમની ઉપમામાં
લખ્યા પ્રમાણે સમજવું.

અથ શ્રી શીયલની વચ્ચીશ ઉપમા. ૯૧

ચંદનની મુગધં ઉત્તમ અને પ્રધાન છે,
તેમ સર્વં ॥૭॥

૮ સર્વ ઔષધિયોની જાતિમાં, જેમ ચૂલ-
હિમવંત પર્વતની ઔષધિ ઉત્તમ અને
પ્રધાન છે, તેમ સર્વં ॥ ૮ ॥

૯ સર્વ નદીઓની જાતિમાં, જેમ સીતા
અને સિતોદા નદી મહોદી અને પ્રધાન
છે; તેમ સર્વં ॥ ૯ ॥

૧૦ સર્વ સાગરોની જાતિમાં, જેમ રત્નાકર
સાગર મહોદો અને પ્રધાન છે; તેમ સર્વં

૧૧ સર્વ વૈતાલ્ય અને વાટલા પર્વતની જા-
તિમાં, જેમ રુચક પર્વત મહોદો અને
પ્રધાન છે તેમ સર્વં ॥ ૧૧ ॥

૧૨ સર્વ પશુઓની જાતિમાં, જેમ કેસરીસિં-
હ મહોદો અને પ્રધાન છે; તેમ સર્વં

૧૩ સર્વ નાગની જાતિમાં, જેમ ધરણેન્દ્ર

નાગ મહોટો અને પ્રધાન છે તેમ સર્વં

૧૪ સર્વ અસુરકુમારની જાતિમાં, જેમ રે-
ણુદેવ ઉત્તમ અને પ્રધાન છે; તેમ સર્વં

૧૫ સર્વ હાથીઓની જાતિમાં, જેમ શક્રેન્દ્ર-
નો ઐરાવત હાથી ઉત્તમ અને પ્રધાન
છે તેમ સર્વં ॥ ૧૫ ॥

૧૬ સર્વ દેવલોકની જાતિમાં, જેમ પાંચમું
બ્રહ્મ દેવલોક મહોટું અને પ્રધાન છે,
તેમ સર્વં ॥ ૧૬ ॥

૧૭ સર્વ સભાઓની જાતિમાં જેમ મુધર્મા
સભા મહોટી અને પ્રધાન છે, તેમ સર્વં

૧૮ સર્વ સ્થિતિયોની જાતિમાં, જેમ લવ-
સપ્તમ દેવોની સ્થિતિ મહોટી અને પ્ર-
ધાન છે, તેમ સર્વં ॥ ૧૦ ॥

૧૯ સર્વ રંગની જાતિમાં, જેમ કરમજનો
રંગ ઉત્તમ અને પ્રધાન છે, તેમ સર્વં

- ૨૦ સર્વ દાનની જાતિમાં, જેમ અભયદાન
ઉત્તમ અને પ્રધાન છે, તેમ સર્વ ॥૨૦॥
- ૨૧ સર્વ સંઘયણની જાતિમાં જેમ વજ્ર રુષ-
ભનારાચ સંઘયણ ઉત્તમ અને પ્રધાન
છે તેમ સર્વ૦ ॥ ૨૧ ॥
- ૨૨ સર્વ સંસ્થાનની જાતિમાં, જેમ સમચ-
તુરસ્ત્ર સંસ્થાન ઉત્તમ અને પ્રધાન છે,
તેમ સર્વ૦ ॥ ૨૨ ॥
- ૨૩ સર્વ ધ્યાનની જાતિમાં, જેમ શુક્લધ્યાન
ઉત્તમ અને પ્રધાન છે; તેમ સર્વ૦
- ૨૪ સર્વ જ્ઞાનની જાતિમાં જેમ કેવલજ્ઞાન
મહોદું અને પ્રધાન છે; તેમ સર્વ૦ ॥૨૪॥
- ૨૫ સર્વ લેશ્યાની જાતિમાં, જેમ પરમ શુ-
ક્લેશ્યા ઉત્તમ અને પ્રધાન છે, તેમ સર્વ.
- ૨૬ સર્વ દેવોની જાતિમાં, જેમ તીર્થંકર દેવ
મહોદા અને પ્રધાન છે, તેમ સર્વ૦

- ૨૭ સર્વ ક્ષેત્રની જાતિમાં, જેમ મહાવિદેહ-
ક્ષેત્ર મહોટું અને પ્રધાન છે, તેમ સર્વ૦
- ૨૮ સર્વ વનની જાતિમાં, જેમ નંદનવન
મહોટું અને પ્રધાન છે, તેમ સર્વ૦ ॥૨૮॥
- ૨૯ સર્વ વૃક્ષોની જાતિમાં, જેમ જંબૂ સુદર્શન
વૃક્ષ મહોટો અને પ્રધાન છે, તેમ સર્વ૦
- ૩૦ સર્વ પર્વતોની જાતિમાં, જેમ મેરુપર્વત
મહોટો અને પ્રધાન છે; તેમ સર્વ૦ ॥૩૦॥
- ૩૧ સર્વ સેનાઓની જાતિમાં, જેમ ચક્રવર્તિ
ની સેના મહોટી અને પ્રધાન છે, તેમ સર્વ.
- ૩૨ સર્વ યુદ્ધોની જાતિમાં, જેમ વાસુદેવનું
યુદ્ધ મહોટું અને પ્રધાન છે, તેમ સર્વ૦.
- इति श्री शीयलनी बत्रीश उपमा समाप्तम्.

सामायिकना ३२ दोष.

मनना दश दोष.

१ अविवेक छांडवो. २ जश कीर्ति न वांछवो. ३ लाभ न वांछवो. ४ गर्व छांडवो. ५ भय छांडवो. ६ नीयाणुं न करवुं. ७ फलनो संदेह न धरवो. ८ अविनय न करवो. ९ रोष न करवो. १० भक्ति न करवी.

वचनना दश दोष.

१ कुवचन न बोलवुं. २ रहस्यकारी भाषा न बोलवी. ३ उल्लूठ न बोलवुं. ४ आपछंदी वचन न बोलवुं. ५ वचननो संक्षेप न करवो. ६ कलह वचन न बोलवुं. ७ विकथान करवी. ८ हांशी कतोहल न करवुं. ९ अति उतावळा न बोलवुं. १० जावुं आववुं न करवुं.

કાયાના બાર દોષ.

૧ પલોઠી ન ખીડવી. ૨ પગ ઉપર પગ ન ચઢાવવો. ૩ એક ઠેકાણે બેસવું. ૪ ઘરનું કામ ન કરવું. ૫ અંગ ઉપાંગ ન મરોડવું. ૬ ઓઠીંગણે ન બેસવું. ૭ આલસ ન મરડવી. ૮ ટચાકા ન ફોડવા. ૯ શરીરનો મેલ ન ઉતારવો. ૧૦ સ્વરજ ન સ્વળવી. ૧૧ શરીર ચંપાવવું નહીં. ૧૨ નિદ્રા કરવી નહીં.

એ રીતે બત્રીશ દોષ ટાલીને સામાયિક કરવું.

અથ શ્રી સમકિતના ૬૭ બોલ.

ચાર પ્રકારની સદ્ગુણ.

૧ જીવાજીવાદિક નવતત્ત્વને જાણવાનો અભ્યાસ કરવો. ૨ આચાર્ય, ઉપાધ્યાય અને સાધુ મુનિરાજની સેવા કરવી. ૩ સમકિતથી

पडेला पासत्थादिकनो संग तजवो. ४ बो-
धादीक अन्य दर्शनियोनो संग तजवो.

त्रण प्रकारनां लिंग.

१ सिद्धांत सांभळवानी अभीलाषा रा-
खवी. २ चारित्र धर्म पाळवानी इच्छा रा-
खवी. ३ देवगुरुनी सेवामां तत्पर रहेवुं.

दश प्रकारनो विनय.

१ अरिहंत, २ सिद्ध, ३ चैत्य, ४ श्रुत
५ चारित्रधर्म. ६ साधु मुनिराज, ७ आ-
चार्य, ८ उपाध्याय, ९ प्रवचन अने १० स-
म्यकदर्शन; ए सर्वनो विनय करवो.

त्रण प्रकारनी शुद्धि.

१ मनशुद्धि. २ वचन शुद्धि. अने ३
काय शुद्धि.

पांच प्रकारनां दुषण.

१ शंका एटले वीतरागना वचनमां सं-

શય કરવો. ૨ કાંક્ષા એટલે અન્યદર્શનના ધર્મનાં વચ્ચાણ કરવાં. ૩ વિચિકિત્સા એટલે ધર્મના ફલનો સંદેહ રાખવો. ૪ પાશંડીની પ્રસંશા કરવી. ૫ પાશંડીયોનો પરીચય કરવો.

આઠ પ્રકારના પ્રભાવક.

૧ સર્વ વસ્તુના જાણ. ૨ ધર્મોપદેશક. ૩ ન્યાયવાદી. ૪ નિમિત્તના જાણ ૫ ક્ષમાવંત તપસ્વી. ૬ દિવ્યાવાન, ૭ સિદ્ધસંપન્ન. ૮ કવિ.

પાંચ પ્રકારનાં મુષણ.

૧ જૈનમાર્ગને વિષે કુશલતા. ૨ જીનશાસનની પ્રભાવના. ૩ તીર્થની સેવા. ૪ જૈનધર્મને વિષે સ્થિરતા. ૫ દેવ, ગુરુ અને સિદ્ધાંતનો વિનય.

પાંચ પ્રકારનાં લક્ષણ.

૧ ઉપશમ એટલે અપરાધીને વિષે ઉપશમ કરવો. ૨ સંવેગ એટલે મોક્ષના મુ-

खनो अभिलाष करवो. ३ निर्वेद एटले
दुःखथी विरक्तपणुं ४ अनुकंपा एटले
जीवने दुःखथी निवारण करवौनी इच्छा. ५
आस्तिकाय एटले धर्मथी आस्ता.

छ प्रकारनी जतना.

१ परतिथिकने वंदन करवुं. २ तेओने
नमस्कार करवो. ३ तेओनी साथे थोडुं बो-
लवुं. ४ तेओनी साथे वारंवार बोलवुं. ५
तेओने आसन पानादिक आपवुं. ६ तेओने
गंध पुष्पादिक मोकलवां.

छ प्रकारनो आगार.

१ राजाना आग्रहथी २ स्वजनादिकना
आग्रहथी. ३ बलवंत पुरुषना हठथी ४ दे-
वताना हठथी. ५ कांतारवृत्तिथी. ६ गुरुना
निग्रहथी.

છ પ્રકારની ભાવના.

- ૧ આ સમાકિત ધર્મરૂપ વૃક્ષનું મુલ છે.
- ૨ આ સમાકિત ધર્મરૂપ નગરનું દ્વાર છે. ૩ આ સમાકિત ધર્મરૂપ મેદેલનો મુલ પાયો છે.
- ૪ આ સમાકિત ધર્મને રહેવાનો આધાર છે.
- ૫ આ સમાકિત ધર્મનું ભાજન છે. ૬ આ સમાકિત ધર્મનો નિધિ છે.

છ પ્રકારનાં સ્થાન.

- ૧ જીવ છેજ. ૨ તે જીવ નિત્ય છે. ૩ તે જીવ કર્મનો કર્તા છે. ૪ તે જીવ પોતાનાં કરેલાં કર્મને ભોગવે છે. ૫ તે જીવને મોક્ષ છે.
- ૬ આ જીવને મોક્ષનો ઉપાય એટલે કર્મ રહિત થવાનું રુદું સાધન છે.

इती समकितना ६७ बोल समाप्तम्. ॥

श्रावके अठार पाप स्थानक त्यागवां.

- १ प्राणातिपात—प्राणीना जीवनी हिंसा.
- २ मृषावाद—असत्य जूठुं बोलवुं.
- ३ अदत्तादान—चोरी करवी.
- ४ मैथुन—अब्रह्म शैववुं.
- ५ परिग्रह—दोलत (धन) राखवुं.
- ६ क्रोध—क्रोध करवो.
- ७ मान—अहंकार करवो.
- ८ माया—मायाकपट करवुं.
- ९ लोभ—अनंती तृष्णा करवी.
- १० राग—स्नेह प्रीति करवी.
- ११ कलह—कलेश करवो.
- १२ अभ्याख्यान—कूडुं आळ चडाववुं.
- १४ पैशुन्य—चाडी चुगली करवी.
- १५ पर परिवाद—पारका अवर्णवाद वांका बोलवा.

१०२ श्री वैराग्योपदेश पोथी.

१६ रइ अरइ-रती अरति (खुशी दीलगीरी)
राखवी.

१७ माया मोसो-कपट साहित जूटुं बोलवुं.

१८ मिथ्या दंसण सल्ल-खोटी श्रद्धानुं शल्य
राखवुं.

ए अठार पाप स्थानक श्रावके वर्जवां.

पोषाना दोप, लागे छे तेनी वीगत.

१ अवृत्तिना एटले जेणे कांइ पण वृत न
कर्युं होय एवानी लावी लीधेली वस्तु वाप-
रवाथी २ पोषा निमित्ते सरस आहार कर-
वाथी ३ अंतर वारणे संजोग मेळवी आहार
करवार्थी ४ शरीरनी विभुषा करवाथी ५
पोषामां आभुषण तथा बहु मूलां कीमती
वस्त्र पहेरवाथी. ७ पोषामां नख उतराववाथी

પોષાના દોષ લાગે છે તેની વીગત. ૧૦૩

૮ શરીરનો મેલ ઊતરાવવાથી ૯ દિવસે મુઠ્ઠા
રહેવાથી. ૧૦ કામ પ્રદિપ્ત થાય તેવી કથા
૧૧ ભક્તકથા ૧૨ રાજકથા ૧૩ દેશ કથા.
૧૪ પરનિંદા કરવાથી. ૧૫ માતપિતા વિ-
ગેરે અવૃત્તિને જવા આવવાનો આદેશ આપ-
વાથી ૧૬ ચોરીની કથા કરવાથી ૧૭ સ્ત્રીનાં
અંગ ઉપાંગ નીરખવાથી ૧૮ સ્ત્રીને આસને
બેઠેલ હોય ત્યાંથી તે ઉઠ્યા પછી બે ઘડીની
અંદર બેસવાથી ૧૯ સંસારીક કામકાજનું
ચિંતવન કરવાથી ૨૦ ઉચ્ચાર પાસવળનાં
ઉપગરણ પાત્ર સાથે મુકવાથી અને સેજ્યા
સંથનાદિક પુંજ્યાવિના વાપરવાથી.

એ રીતે પોષાના દોષ ૧૯ વર્જીને પો-
ષધ કરવું.

કાઠસગમના ૧૧ દોષ.

૧ ઘોડાની પેઠે એક પગ સીધો અને
 એક પગ વાંકો રાખવાથી ૨ પવનના ઘસા-
 રાથી જેમ વેલો યા કુમઘું વૃક્ષ ડોલે તેમ
 ડોલવાથી ૩ ઓઠીંગણ દડને બેસવાથી ૪
 માથાનું ઓઠીંગણ દડ કરવાથી ૫ આગલ
 બન્ને પગના પાંગોલ ભેળા રાખી પાછલ પ-
 હોલા રાખવાથી ૬ બન્ને પાનીનાં ભાગ એકઠા
 રાખી આગલનાં કૃણાના ભાગ પહોલા રાખ-
 વાથી ૭ ગુહ્ય આગલ હાથ રાખી કરવાથી
 ૮ રજોહરણ સન્મુખ રીતે વિરુદ્ધ રાખી ક-
 રવાથી ૯ ઘુમટો લાજ કહાડી કરવાથી ૧૦ ઠીં-
 ચણ નાખી પાસે રાખી પલાંઠી જેવું કરી
 કરવાથી ૧૧ મચ્છર ડાંસ વિગેરે જાતીનાં
 જીવડાં કરડવાની વીકથી ઓઠીને કરવાથી

१२ आंगळी प्रमुख हलाववाथी १३ आर्या-
जीनी पेठे तमाम शरीर ढांकीने करवाथी
१४ कांगनी पेठे चोतरफ द्रष्टी फेरवतां कर-
वाथी १५ पहेरवानुं वस्त्र एकटुं करी आगल
राखी करवाथी १६ भुत पिसाचनां बलगा-
डनीं पेठे माथुं हलाववाथी १७ मुंगानी पेठे
मनमां बण वणाट करवाथी १८ मदिरापान
करेलनी पेठे वड बडाट करवाथी १९ मर्कट
वांदरानी पेठे होठ हलाववाथी.

ए रीते काऊसग्मना १८ दोष टालवा.

महावीर स्तुति, कवित.

चोवीसमा महावीर, शूरवीर महाधीर;
बाणी मीठी खांड खीर, सिद्धार्थ नंद हे;

नागीणीशी नार जाण, घटमें वैराग आण,
 जोग लीओ जग भाण, छोडया मोहफंद हे;
 चौंदे हजार संत, तार दिया भगवंत,
 कर्मारो कीयो अंत, पाया सुख वृंद हे.
 भणे मूनि चंद्रभाण, सुणो हो विवेकवान;
 महावीर धर्माध्यान, उपजे आणंदहे.
 पुरवति आसीलाख, लीओ जीनराज सुख;
 एक लाख रही जब, एसी दिल धारी हे.
 धन सुत बंधव नारी, देखीए अनित्य सहु;
 काम नही आवे एसी, जीनजी विचारी हे.
 भरत बुलाइ समजाइ, सहुराज दियो;
 आप लोच लेके भये, महावृत धारी हे.
 प्रथम जीनेंद्र चंद्र, कहे न विनोदी लाल;
 ए से नाभी नंदनकुं, बंदना अमारी हे.

શ્રી જૈનધર્મ સંબંધી છાપેલાં પુસ્તકો.

(દેવનાગરી લીપિમાં છાપેલાં). રૂ. આ.

શ્રાદ્ધવિધિ વૃત્તિ ભાષાંતર.	૩-૦
ઉપદેશમાળા. જેના રૂ. ૩૥૥ હતા તેના.	૨-૦
શ્રી શીલોપદેશમાળા.	૨-૧૨
ઋષિ મંડલ.	૨-૧૨
વર્દ્ધમાન દેશના ભાષાંતર.	૨-૮
જૈન તત્ત્વાદર્શ. આત્મારામજી કૃત.	૪-૦
ચંદ્રરાજાનો રાસ. ચીત્રો સહીત	૪-૦
આચારંગ સૂત્ર. મૂળ સાથે ભાષાંતર.	૪-૦
વૈરાગ્યકલ્પલતા.	૩-૦
પ્રકરણમાળા. અઠાવીસ પ્રકરણો.	૧-૮
કલ્પસુત્ર. મુખ્યવૃદ્ધીકાનું ભાષાંતર.	૨-૮
યોગશાસ્ત્રનું ગુજરાતી ભાષાંતર.	૩-૪
સીંદુરપ્રકરણ. મૂળ ને ભાષાંતર સહિત.	૧-૪

धर्मतत्व संग्रह.	१-०
जैन कथा रत्नकोष भाग २ जो.	२-४
जैन कथा रत्नकोष भाग ३ जो.	२-८
जैन कथा रत्नकोष भाग ४ थो.	३-०
जैन कथा रत्नकोष भाग ५ मो.	२-८
जैन कथा रत्नकोष भाग ६ ठो.	२-८
जैन कथा रत्नकोष भाग ७ मो.	३-४
जैन कथा रत्नकोष भाग ८ मो.	३-०
दशवैकालिक सुत्र. आवृत्ती बीजी.	२-४
श्री धना शालीभद्रनो रास.	१-४
वैराग्यशतक भाषांतर. आवृत्ती त्रीजी.	१-४
जैन तत्व शोधक ग्रंथ.	१-०
मोक्षमाळा आवृत्ति त्रीजी.	०-१२
बारव्रत आदरवानी टीप ओगणपचास	
भांगा विगेरे घणा खुलासा साथे.	०-१०

नारकीनां चीत्र.	०-८
मुलसा चरित्र.	१-०
कोन्फरसनो हेवाल.	०-६
श्री महावीर स्तुती. आवृत्ती त्रीजी.	०-४
गुणवर्मा चरित्र.	१-८
बृहदालोयणा. आवृत्ती चोथी.	०-२॥
जैन पाठमाळा.	०-६
जैन वृत्त शीक्षापत्री.	०-२॥
श्री दशवैकालीकनां हुटक अध्ययनो.	०-२
सामायिक प्रतिक्रमण सूत्र. आवृत्ति चोथी	०-२
परदेशी राजानो रास.	०-४
राजी भोजन परिहारक रास.	०-३
अंजना सतिनो रास.	०-२
कर्म विपाकनो रास.	०-२
संबोध सतरी.	०-२

सामायिक प्रतिक्रमण सूत्र अर्थ साथे.	०-८
वीवीध बोध संग्रह. पानारूपे.	०-६
कमलप्रभा महानीसीध्यनुं अध्ययन.	०-९
पंच प्रतिक्रमण सूत्र. विस्तार युक्त.	२-८
समकित सूर्योदय.	१-०
पंच प्रतिक्रमण सूत्र.	१-४
नवतत्त्वना प्रश्नोत्तर.	२-०
अढी द्वीपना नकशानी हकीकत.	२-०
पर्युसण पर्वनी कथाओ.	१-८
श्री श्रीपाल राजानो रास.	२-४
हित शिक्षानो रास.	१-०
हरिबल मच्छीनो रास.	१-०
महाबल मलया मुंदरीनो रास.	१-०
रत्नपालनो रास.	०-१०
मानतुंग मानवतीनो रास.	०-८

चंदन मल्यागरीने शालीभद्रनो रास.	०-६
प्रकरणसंग्रह. चोवीसबोलनाथोकडा.	१-०
अभयकुमारनो रास.	०-६
हंसराज बल्लभराजनो रास.	०-६
चार प्रत्येक बुद्धनो रास.	०-५
शेवुंज्य तथा उद्धारादिकनो रास.	०-५
समकित चंद्रोदय.	०-१३
हरीचंद्रराजानो रास.	०-५
कयवन्ना शेठनो रास.	०-४
आचार प्रदिपक ग्रंथ भाग १ लो.	१-४
आचार प्रदिपक ग्रंथ भाग २ जो.	१-४
मोटो ग्रंथ ढाल सागर.	३-०
नित्य नियमनी पोथी. आवृत्ति अगीआरमी	०-२
पंचपदानुपूर्वि आवृत्ती त्रीजी.	०-१

प्रबंध चिंतामणी.	२-०
समाकितने धर्मनो दरवाजो.	०-६
सत्यार्थ चंद्रोदय. पार्वती सतीजी वीरचीत०-१३	०-१३
ज्ञान दीपिका. पार्वती सतीजी वीरचीत०-१३	०-१३
भद्रबाहु संहिता ज्योतिषनो ग्रंथ.	१-०
महावीर स्तुति आवृति त्रीजी.	०-४
स्नात्र पूजा.	०-१
उत्तम चरित्र कुमारनो रास.	०-४
रत्नचूडनो रास.	०-४
धर्मबुद्धिमंत्री ने पापबुद्धिराजानो रास.	०-३
देवकीजीना खट पुत्रनो रास.	०-२
कानड कठियारानो रास.	०-२
सारस्वत व्याकरण.	३-८
भक्तामर स्तोत्र.	०-८
कल्याण मंदिर स्तोत्र.	०-६

नवस्मरण मूल पाठ.	०-४
आनंदघन बहोतेरी.	०-७
गहुंली संग्रह.	०-१०
स्वरोदय तथा ध्यानमाला.	०-८
नवतत्त्व विस्तार युक्त.	०-१२
जीव विचार	०-४
कर्पूर प्रकर. अठावीस प्रकरणो.	०-१०
मनहरमाला भाग १ लो. अफीणना अवगुणने गरणी विषे.	०-०॥
मनहरमाला भाग २ जो. नठारी नारी ने व्यभिचार विषे.	०-०॥
मनहरमाला भाग ३ जो. पत्तिवृता नारीने विधि विशे.	०-०॥
मनहरमाला भाग ४ थो. लोभीना लक्षणने नादान विशे.	०-०॥

मनहरमाला भाग ५ मो. उपदेश अने	
अनुभव विशेष.	०-०॥
सञ्जन छत्रीशी.	०-०॥
संबंध व्होतेरी अठार नात्रानो संबंध.	०-१॥
देवसी राइ प्रतिक्रमण.	०-४
शब्द रूपावली.	०-१॥
पांत्रीस बोलना थोकडा.	०-१॥
जैन बोध वांचनमाला.	०-३
जैन रत्नावली. प्रथमभाग.	०-२
जैन रत्नावली दुसरा भाग.	०-१
धनाशाली भद्रजीनी चोपाइ.	०-२
चंदराजाकी लावणी.	०-०॥॥
भक्तामरस्तोत्र.	०-४
रसकि स्तवनावली भाग १ लो.	०-१२
वीवीध पुजा संग्रह.	०-१२

प्रश्नामृत प्रश्नोत्तर तरंग.	०-१२
प्राकृत शब्द रूपावली.	०-२
दश वैकांलीक सूत्र फक्त मूल.	०-४
नवस्मरण.	०-२
मुधारस स्तवन संग्रह.	०-४
नर्मदा मुंदरीनो रास.	०-१२
कल्याण मंदीर स्तोत्र.	०-४
उपदेश प्रसाद भाषांतर भाग २ जो.	२-०
उपदेश प्रसाद भाषांतर भाग ३ जो.	२-०
जसराज कृत बावनी.	०-०॥
केशव कृत बावनी.	०-०॥
पांत्रीश बोलनो थोकडो.	०-१॥
पूजा संग्रह.	१-८
सामायिकसूत्र आनुपूर्वि सहित.	०-०॥
प्रतिष्ठाकल्प.	०-८

ધર્મસર્વસ્વાધિકારને કસ્તુરી પ્રકરણ	૦-૮
હંડક તથા લઘુ સંઘયણી.	૦-૬
જૈન લાવણી સંગ્રહ.	૦-૮
હિંગુલ પ્રકરણ મુલ અને ભાષાંતર.	૦-૫
મેઘમાલા વિચાર ભાષાંતર.	૦-૫
ચૈતવંદન ચોવીશી ભાષાંતર.	૦-૫
ઉપદેશ પ્રસાદ ભાષાંતર. ભાગ ૧ લો	૨-૦
ઉપદેશ તરંગીણી ગ્રંથ.	૧-૧૨
શેત્રુંજય મહાત્મ્ય પ્રથમ સ્કંદ	૨-૪
શ્રી અર્હનીતિનું ગુજરાતી ભાષાંતર.	૧-૪
સામુદ્રીક શાસ્ત્ર.	૧-૦
જૈન રામાયણ અથવા રામચરિત્ર.	૨-૦

(નકશાઓની વિગત.)

શેત્રુંજયનો મ્હોટો નકશો.	૧-૦
--------------------------	-----

સમ્મેત શિશ્વરનો નકશો કપડા સહિત	૦--૬
આબુજીનો નકશો.	૦--૬
ગિરનારજી નકશો.	૦--૬
અઢીદ્વીપનો નકશો.	૦--૬
જંબુદ્વીપનો નકશો.	૦--૬
જ્ઞાનબાજી.	૦--૬
ચોવીશીની નાની બુક રંગીન,,	૦--૬

ગુજરાતી લીપિમાં છાપેલાં ૩. આ.

શ્રી ભરતેશ્વર બાહુબળી વૃત્તિ ભાષાંતર.	૨-૮
શ્રાદ્ધવિધિ ભાષાંતર. અનેક કથાઓ સહિત	૩-૮
વર્ધમાનદેશના ભાષાંતર.	૨-૦
જૈન કથા સંગ્રહ ભાગ ૧ લો.	૧-૦
જૈન કથા સંગ્રહ ભાગ ૨ જો.	૧-૦
જૈન તત્ત્વ શોધક ગ્રંથ.	૧-૦

જૈન સંઝાયમાળા ભાગ ૧ લો પાંચમી આવૃત્તિ ૧-૧	
જૈન સંઝાયમાળા ભાગ ૨ જો પાંચમી આવૃત્તિ ૧-૧	
જૈન સંઝાયમાળા ભાગ ૩ જો. ૫ીજી આવૃત્તિ. ૧-૧	
ચંદ્રશિખરનો રાસ.	૧-૪
ચંદ્રરાજનો રાસ.	૧-૦
ચંદ્રરાજનો રાસ. ભાષાંતર ને અર્થ સહિત ૨-૮	
કુમારપાળનો રાસ.	૧-૦
જૈન સુબોધ પ્રકાશ ભાગ ૨ જો.	૦-૧૦
જંબુસ્વામી ચરિત્ર.	૦-૮
જૈન પ્રશ્નોત્તર રત્નમાળા.	૦-૪
જૈન સુબોધ પ્રકાશ ભાગ ૧ લો	૦-૨૧
મહાવીર સ્તુતિ.	૦-૨
પાંચ પ્રતિક્રમણ સૂત્ર.	૦-૮
રત્નસેન રત્નમંજરીનો રાસ નવીન	૦-૪
નમીરાજ. ધાર્મિક રસમય કથા.	૦-૧૦
શ્રી રસીક સ્તવનાવળી ભાગ ૧-૨-૩ જો	૦-૪
રસીક સ્તવનાવળી. ભાગ ૧-૨ જો.	૦-૩

મહાવીર સ્વામીનું ચરીત્ર.	૦-૮
આનંદઘન ચૌવીશી અર્થ સાથે.	૦-૮
મુનીપતિ ચરીત્ર.	૦-૪
વૈરાગ્ય શતક (નાનું)	૦-૨
નિત્ય નિયમની પાથી, આવૃત્તિ નવમી.	૦-૨
મનુષ્ય ભવનાં દશ દ્રષ્ટાંતો.	૦-૧
પ્રાણી હિંસા ને પ્રાણી ખોરાક નિષેધક.	૦-૭
રાત્રી ભોજન નિષેધક.	૦-૮
એલાયચી કુમારના દાલીયાં.	૦-૨
એલાયચી કુમારનો રાસ.	૦-૨
અમરકુમાર ચરિત્ર.	૦-૨
નવતત્ત્વને છ કાયના ખોલ.	૦-૨
જૈન સ્તુતિ સંગ્રહ.	૦-૨
આચારંગ સૂત્રનું ભાષાંતર.	૧-૮
આવશ્યક સૂત્ર.	૦-૧૨
જ્ઞાનસાગર.	૧-૮
અંજના સતીનો રાસ.	૦-૧

કાનડ કડીઆસનો રાસ.	૦-૧
કેવળકૃત નેમ વીવાહ.	૦-૨
કુમારપાળનો રાસ.	૧-૦
ગહુલી સંગ્રહ.	૦-૪
ચંદન મલીયાગીરીનો રાસ.	૦-૨
ચરીતાવલી ભાગ ૧ લો.	૧-૪
ચરિતાવલી ભાગ ૨ જો.	૧-૪
ચરિતાવલી ભાગ ૩ જો.	૧-૪
ચોવીશીને વિશી સંગ્રહ.	૧-૮
ચરિત્ર સંગ્રહ પાંડવ ચરિત્ર.	૧-૦
કાવ્ય સાર સંગ્રહ.	૨-૦
છ ભાઈનો રાસ.	૦-૧
જૈનધર્મનો પ્રાચીન ઇતિહાસ. ભાગ ૧ લો.	૧-૦
જૈનધર્મનો પ્રાચીન ઇતિહાસ. ભાગ ૨ જો.	૧-૦
જૈન સંગીત રાગમાળા.	૦-૧૧
માર્ગાનુસારીના ૩૫ ગુણ.	૦-૦૧
જૈન તત્વજ્ઞાન ભાગ ૧ લો.	૦-૪

જૈન તત્વજ્ઞાન ભાગ ૨ જો.	૦-૫
જૈન તત્વજ્ઞાન ભાગ ૩ જો.	૦-૫
જૈન જ્ઞાન પ્રકાશ ભાગ ૧ લો.	૦-૧૦
સુયગડાંગ સુત્રનું ભાષાંતર.	૧-૦
જૈન કોહીનુર સંગ્રહ.	૦-૨
દષ્ટાંત શતક.	૦-૧૦
ધર્મબુદ્ધી મંત્રીને પાપબુદ્ધી રાજાનો રાસ.	૦-૨
નેમનાથ સ્વામીનું ચરીત્ર.	૦-૪
પરદેશી રાજાનો રાસ.	૦-૨
પર્યુસણ પર્વની કથા.	૦-૩
ભાવના સ્વરૂપ.	૦-૪
મહાવીર સ્વામીનું ચરીત્ર.	૦-૮
વૈરાગ્યોપદેશ પોથી ભાગ ૧ લો.	૦-૨
મુનિપતિરાસ.	૦-૧૦
જૈન સ્તુતિ.	૦-૨
સદુપદેશ માળા. આવૃત્તિ બીજી.	૦-૮
જૈન ઉપદેશ રસ	૦-૦૧૧

સલોકા સંગ્રહ. ૦-૪

વૈસાખ્યોપદેશ પોથી ભાગ ૧ લો. ૦-૨

શ્રી સામાયિક સુત્ર ૧૦૦) ના ૩.૨ ૦-૦૧

દમયંતીની વાતમાંથી લેવાની શીખામણો ૦-૬

ઉપરનાં પુસ્તકો તથા તે સિવાય તમા-
મ જાતનાં જૈનધર્મનાં શાસ્ત્રી તથા ગુજરાતી
લીપિમાં છાપેલાં તથા વિદ્વાન લઢીઆઓના
હાથનાં લખેલાં શુદ્ધ સૂત્રો વિગેરે મળે છે.

જાહેર સ્વર.

સર્વે જૈનધર્મીં ભાઈઓને વિદિત કરવામાં
આવે છે કે નીચેનાં પુસ્તકો અવશ્ય સ્વરીદ
કરવા લાયક છે તેમજ જ્ઞાન દાન શ્રેષ્ઠ છે એમ
ધારી તેનો વહોલો ફેલાવો કરી ઉત્તેજન
આપવું એ દરેક જૈની ગ્રહસ્થની ફરજ છે.
હાલમાં છપાઈલ નવાં પુસ્તકોની યાદી.

તૈયાર છે.

તૈયાર છે.

શ્રી કર્પુર પ્રકર.

આ પુસ્તક મુલ, ટીકા ને ભાષાંતર સ-
હિત છાપેલું છે. આ પુસ્તક શ્રી વજ્રસેન સૂ-
રિના શિષ્ય હરિમુનિયે રચેલું ચિંતામણી
રત્નતુલ્ય પોતાની કાવ્ય ચમત્કૃતિથી અને
રસ તથા અલંકારોથી માણસોને અનહદ
આનંદ ઉપજાવે છે. મુનિએ ચોરાશી દ્વાર દે-
ખાડવાના મિષથી જૂદાં જૂદાં કાવ્યો વડે
એવો સરસ ઉપદેશ આપેલો છે કે જેને સાંભ-
લવાથી માણસોનાં મન સહજમાં આનંદ પા-
મે છે. વળી આ પુસ્તક દરેક જૈનધર્મી ભા-
ઈને અવસ્ય સ્વરીદ કરવા લાયક છે. કિંમત
દશ આના, ટપાલ સ્વર્ચ એક આનો.

નિત્યનિયમરી પોથી. આવૃત્તિ અગીઆરમી.

આ પોથીમાં આનુપૂર્વિ, અનાનુપૂર્વિ, બાર
ભાવના, શિયલની નવવાડો, શિયલનું ચોઢા-
લીયું, નાની તથા મોટી સાધુ વંદણા, શિસ્વા-
મણના અઠાવિશ બોલ, સમકિતના ૬૭ બોલ,
શ્રાવકને ચિંતવવાના ત્રણ મનોર્થ, સજ્જાઓ
તથા વૈરાગી પદો વિગેરે ઘણા વિષયો આવે-
લા છે. આ પોથીના ઉપયોગીપણા વિષે આ
પોથીની અગીઆરમી આવૃત્તિ છપાઈ બહાર
પડી છે તેજ તેની સાચીતી છે. જોડે તેમણે
મંગાવવી. કિમ્મત બે આના.

આચારંગ સૂત્ર.

(આવૃત્તિ બીજી.)

અમૃતના સુસ્વાદ માટે સ્વાત્રી આપવાની

જરૂર નથી. વીર પરમાત્માના જીવન ચરિત્ર
 અને અળગાર મહાત્માઆનો આચાર વિચારથી
 વાકેફ થઈ સંસારમાં શ્રાવક તરીકેનું શુદ્ધ
 વર્તન રાખવા, આ પવિત્ર પુસ્તક દરેક જૈને
 વાંચવું જોઈએ. આજકાલ શાસ્ત્રાર્થના જે ઙ્ગ-
 ગડા થાય છે તે આવાં પુસ્તકના વાંચનથી
 આપોઆપ બંધ થઈ જશે. સર્વ દેશના લોકો
 લાભ લઈ શકે માટે દ્વીતિયાવૃત્તિ મોટા નાગરી
 —વાલબોધ ટાઈપથી સહેલી ભાષાના ભાષાન્તર
 અને મૂલ પાઠ સહિત મોટા સ્વર્ણે પ્રસિદ્ધ ક-
 રેલ છે. મૂલ્ય રૂપિયા ચાર પોષ્ટેજ સ્વર્ણ વી.
 પી. સાથે પાંચ આના.

દશૈવકાલીક સૂત્ર.

(આવૃત્તિ બીજી.)

આ સૂત્ર મૂલપાઠને અર્થ સાથે પ્રથમ આ-

वृत्ति करतां सुधारो वधारो करीने छपाएल
छे. किम्मत बे रुपीआ चार आना. पोष्टेज
खर्च बी. पी. साथे चार आना.

सामायिक प्रतिक्रमण सूत्रार्थ.

आ सामायिक प्रतिक्रमण सूत्रनी अमोए
अमारार्थी बनती महेनते तेनी बे त्रण प्रतो
एकठी करीने छपावी बहार पाडी छे.

आ पुस्तक मारवाड, मेवाड, पंजाब, द-
क्षिण विगेरे आदि स्थलोना भाइओना उप-
योगी थाय तेवी बनती गोठवण करी छे. आ
पुस्तकनी अंदर सामायिक प्रतिक्रमण अर्थ
साथे तथा दश चक्षुखाणो घणा खुलासा सा-
थे, चत्तारी मंगलं, चार शरणां, श्रावकने चिं-
तववाना त्रण मनोर्थ, प्रतिक्रमणनी सज्झाय,
जीवराशीनी सज्झाय, उपदेशक पदो, महावीर
स्वामीनुं चोढालीयुं, गौतम स्वामीनी सज्झाय,

મહાવીર સ્વામીના બે હંદો વિગેરે વિષયો આવેલા છે.

આ બુક દરેક જૈન ધર્મીભાઈને અવશ્ય સ્વરીદ કરવા લાયક છે. પાનાં ૧૬૦) આશરે થયેલ છે પાકા મુશોભિત પુઠાથી બંધાઈલ છે. કિમ્મત ફક્ત આઠ આના રાખેલ છે. ટપાલ સ્વર્ચ એક આનો.

પંચદાનુપૂર્વિ. આવૃત્તી ત્રીજી.

આ પુસ્તકમાં પાંચ નવકાર અર્થ સાથે, તથા આનુપૂર્વિ, ચૌદ નિયમ, નવકારનો હંદ વિગેરે આવેલ છે. ટપાલ સ્વર્ચ અર્ધો આનો.

સામાયિક પ્રતિક્રમણ સૂત્ર.

આવૃત્તિ ચોથી.

આ પુસ્તકમાં સામાયિક પ્રતિક્રમણ સૂત્ર મૂલ પાઠે આવેલ છે દશ પચ્ચાણો આવેલ છે. ત્રિતિયા વૃત્તિ કરતાં સુધારો વધારો ક-

રેલ છે. કિમ્મત બે આના. ટપાલ સ્વર્ચ અર્ધો આનો.

બૃહદાલોચના. આવૃત્તી ચોથી.

આ પુસ્તક લાલાજી રણજીતસીંહ કૃત ઘણુંજ વાંચવા લાયક છે. સજ્ઞાયો વિગેરે આવેલી છે. કિમ્મત અઢી આના. ટપાલ સ્વર્ચ અર્ધો આનો.

સામાયિક સૂત્રને આનુપૂર્વિ.

આવૃત્તી પાંચમી.

આ પોથીમાં સામાયિક સૂત્ર મૂલ પાઠને આનુપૂર્વિ સહિત આવેલ છે કિમ્મત અર્ધો આનો સામટી ૧૦૦ નકલના રૂ ૨) બે રૂપીઆ. ટપાલ સ્વર્ચ નંગ ત્રણનો અર્ધો આનો.

બાલાભાઈ છગનલાલ શાહ.

જૈન બુકસેલર, ઠે. કીકામટની પોલ.

મુ૦ અમદાવાદ.

जाहेर खबर.

अमराश उपर लखी जणावेथी अ
मीलोमां बनतुं गामठी कापड जेवुं के
नी कोरना, चीरण कोरना, फीनीसना
तीजोरा, सीटीनना ताका वा. २२
वा. ३७ तथा वा. १७ तथा वा. १
तथा चादर जोरा तमाम मीलोमां
कापड तथा सुतर चोखी आडतशी मो-
कली आपीण छीण अवेज आव्या सिवाय
माल मोकलवामां आवतो नथी. एकवार
काम पाडेथी खात्री थरो. अमोनै उपरनी
बाबतनो अनुभव सारो ह्ये. माटे वधु
खुलासो कागळ पत्रथी करवो.

पत्र व्यवहार नीचेना शीरनामे राखवो.

ली. बालाभाइ छगनलाल शाह.

ठे. कीकाभट्टनी पोळ, मु. अमदावाद.

